

VERSCHIJNT MAANDELIJKS

MoUB
35

CQ-NVIR

ORGaan DER NEDERLANDSCHE VEREENIGING VOOR INTERNATIONAAL RADIOAMATEURISME

4e JRG. - OCTOBER 1937 - No. 10

betrouwbaar

en

billijk

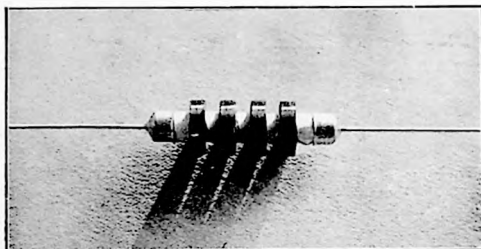
zijn de

- BESRA In- en Uitgangs transformatoren
- BESRA Verhuistransformatoren 60—1000 Watt
- BESRA Gloeistroom transformatoren
- BESRA Plaatstroom combinaties
- BESRA 20 Watt B. versterkers
- BESRA „Exponent” Luidsprekers

PRIJSCOURANT WORDT OP AANVRAGE GRATIS TOEGEZONDEN.

VERKOOPKANTOOR METRO-RADIO

Postbus 68 - Amsterdam (O.) - Telefoonnummer 54371

RADIO „AP”

Transformatoren, op elk gebied
Bandmicrofoons
Kwarts Kristallen
Zend-H.F. Sm. Spoelen.
250 m.A.
Wikkel Inrichting, voor doorgeslagen luidsprekers, trafo's, sm.spoelen etc.

1e MIDDELLANDSTR. 53a
R'DAM - TEL. 33963

W. A. HOLLESTEIN - RADIO-ELECTRA

JAN HENDRIKSTRAAT 21 - TELEFOON 113819 - DEN HAAG

● RUIME KEUZE

Zoekt U **KWALITEITS ONDERDEEL**
van de meest vooraanstaande radio-industrieën?

Wij hebben ze in voorraad!

VARLEY - GELOSO - MEGATRON - BESRA, enz. enz.

CG-NVIR

ORGaan DER NEDERLANDSCHE VEREENIGING VOOR INTERNATIONAAL RADIOAMATEURISME
VERSCHIJNT MAANDELIJKS 4e JRG. · OCT. 1937 · No. 10

Onder redactie en administratie der N. V. I. R.

REDACTIE-COMMISSIE: PERZIKLAAN 14, 'S GRAVENHAGE

SECRETARIAAT PENNINGMEESTER en EXPERIMENTEELE AFDEELING: Postbox 150, Giro 153054 Den Haag. — TRAFFIC-DEPARTMENT: Prins Hendrikklaan 86, Utrecht. — OSL-BUREAU: Postbox 400, Giro 19226B, Rotterdam. — LIKBUREAU: J. Ph. Tulleners, Oranjestad 13, Voorschoten. — VERKOOP-BUREAU: J. L. Thissen, Giro 10448, Nassaustraat 36, Venlo. — STATISTISCH BUREAU: Loopschans 74, Breda. — BIBLIOTHEEK: Stationsstraat A 121 i, Eindhoven (N.B.)

Het auteursrecht op den volledigen inhoud wordt voorbehouden volgens de Wet op het Auteursrecht van 23 September 1912, Sibl. 30B.

◆ Lidmaatschap N. V. I. R. f 3.50 per jaar ◆

Volumeregeling met acoustische compensatie

door J. H. WOLT, R-121

Een bekend feit is, dat het mensche-lijk oor voor elke bepaalde geluidsintensiteit een aparte frequentiekarakte-ristiek bezit. Voor het waarnemen van een bepaalden sterkte-indruk is bij 50 Hz b.v., belangrijk meer energie noodig dan bij 1000 Hz.

Gaan we de geluidsterkte regelen, zooals bij radio-ontvangers gebruikelijk is, dan valt het al spoedig op, dat bij verzwakking van het geluid de lage fre-quenties meer verzwakt worden dan de hoge frequenties. Nu is dit bij onroep-ontvangst met een goede „toonrege-ling” nog wel weer te verhelpen, voor het geven van rapporten over modula-tiekwaliteit is het echter bepaald hin-derlijk. Het is dan noodzakelijk het ver-schijnsel automatisch te compenseeren. Bij den zender kan dit niet plaats vin-den: alle ontvangers zijn immers niet even gevoelig, terwijl condities en fading ook nog een woordje meespreken. En als eerste eisch geldt, dat alle stations met gelijke sterkte worden ontvangen. Moei-

lijkheden levert dit niet op. Door ge-bruik te maken van een A.S.R.-schake-ling wordt automatisch de gevoeligheid van den ontvanger geregeld. Op dit on-derwerp zullen we hier niet verder in-gaan, er blijkt echter uit dat de rege-ling het gemakkelijkst is aan te brengen bij een super.

Volumeregeling moet nu wel in het l.f. gedeelte plaats vinden en dit levert meteen de mogelijkheid om met een-voudige middelen een acoustische com-pensatie aan te brengen.

In onderstaande tabel, die ontleend is aan een artikel van R. W. Dijkstra in „Radio-Nieuws” van 1933 No. 3, is de geluidsdruk voor de waarneembaar-heidsgrens aangegeven in μB (1 micro-bar = 1 dyne/cm²).

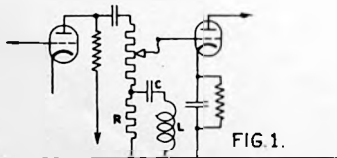
Aangezien volumeregeling meestal berust op spannings- en niet op energie-regeling, is hier ook de geluidsdruk aan-gegeven, anders had dit de geluids-energie moeten zijn.

frequentie.	geluidsdruk.
64 hertz	0,178 μ bar.
128	0,0216
256	0,00465
512	0,00136
1024	0,00063
2048	0,000465
4096	0,00063
8192	0,00316

Uit dit lijstje blijkt, dat bij 64 Hz de geluidsdruk bijna $400 \times$ zoo groot moet zijn als bij 2048 Hz, om juist waarneembaar te zijn. Dat wil zeggen, dat de geluidsenergie $16000 \times$ zoo groot moet zijn! Deze zeer groote verschillen bestaan echter alleen bij de drempelwaarde, bij grootere sterkten wordt de verhouding gunstiger.

Theoretisch zou, door het ophalen van de lage en hooge tonen iets bereikbaar moeten zijn. We weten echter uit de praktijk dat het beter is, het sterkere gedeelte te verzwakken.

Waar de frequentie karakteristiek echter niet constant is, doch varieert met de geluidsterkte, moet een geluidsterkte-verandering ook een verandering in de tooncompensatie tengevolge hebben. De beide regelingen moeten dus met denzelfden knop plaats vinden.

Dit wordt bereikt met de schakeling van fig. 1. In principe vertoont deze veel overeenkomst met het bekende televisie „foefje” van oKT, waardoor de hooge frequenties meer worden versterkt. Hier worden echter, bij terugdraaien van den volumeregelaar, de middentonen het meest verzwakt.

De werking berust op serie-resonantie van spoel L en condensator C. Bij serieschakeling van L en C, is immers de kringimpedantie

$$Z = \sqrt{R^2 + \left(\omega L - \frac{1}{\omega C}\right)^2}$$

Naarmate de resonantiefrequentie meer wordt benaderd, daalt de kringimpedantie. In resonantie zijn ωL en

$\frac{1}{\omega C}$ gelijk en heffen elkaars invloed op, zoodat Z dan gelijk is aan R.

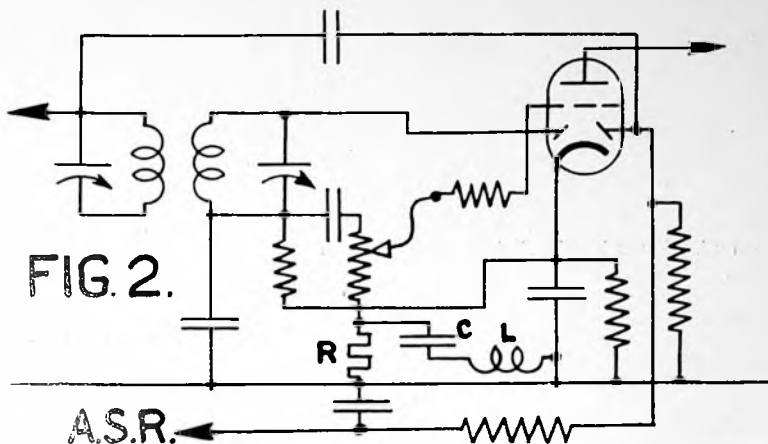
In serie met den volumeregelaar wordt nu een weerstand aangebracht, waarover dus een gedeelte van de spanning komt te staan. Parallel op dezen weerstand is de resonantiekring geschakeld. Voor hooge en lage frequenties is de vervangingsweerstand van R en L-C praktisch gelijk aan R, doch voor de middentonen, waarbij L en C in resonantie komen, daalt de vervangingsweerstand tot den inwendigen spoelweerstand. Bij zwakke weergaven, wanneer het potentiometercontact dicht bij R staat, worden de middentonen dus meer verzwakt dan de overige frequenties. Bij sterker geluid is dit praktisch niet meer het geval, omdat dan in serie met R en L-C altijd nog een vrij groote weerstand is geschakeld.

In fig. 2 is eenzelfde schakeling geteekend voor volumeregeling bij een binode met vertraagde A.S.R. De gebruikte lamp kan b.v. een 6B7, een MHD4, of een ABC1 zijn.

Bij welke frequentie moet de verzwaking nu het grootst zijn en welke waarden kiezen we voor het filter?

In het reeds eerder genoemd artikel in „Radio-Nieuws” worden de volgende spanningsverhoudingen aangegeven:

frequentie.	spanningsverhouding.
64 Hz	1 : 3,1
128	1 : 5,5
256	1 : 8,8
512	1 : 11,1
1024	1 : 12,0
2048	1 : 11,1
4096	1 : 8,9
8192	1 : 5,5

We merken op, dat een sterkteverandering van 1 : 3,1 bij 64 Hz op het gehoor hetzelfde effect heeft als een verandering van 1 : 12 bij 1024 Hz. Hieruit volgt onmiddellijk dat bij 1024 Hz resonantie van L-C moet optreden. Berekenen we nu nog de waarden van L, C en R.

Voor zeer lage frequenties zal L slechts zeer weinig invloed hebben, laten we Ri nu nog buiten beschouwing, dan gedraagt de kring zich dus zuiver capacitef. De reactantie moet nu echter zoo groot zijn, dat geen hinderlijke verzwakking der lage tonen optreedt. Deze zal dus minstens gelijk moeten zijn aan R.

Neemt men een volumeregelaar van 0,25 mΩ en $R = \frac{1}{5}$ deel hiervan, dus 50

kΩ, dan blijkt een condensator van 50.000 μμF wel aan dezen eisch te voldoen. L valt nu te berekenen.

$$R_c \text{ is bij } 1000 \text{ Hz } \frac{1}{\omega \cdot C} = 3180 \Omega$$

Rz moet gelijk zijn aan Rc.

$$\text{Dan is de waarde van } L = \frac{R_z}{\omega} = 0,5$$

henry. (ruim).

Als waarden krijgen we dus:

- potentiometer = 0,25 mΩ.
- weerstand R = 50 kΩ.
- spoel L = 0,5 H.
- condensator C = 50.000 μμF.

De spoel moet volgens de berekening ruim 0,5 H zijn, men kan echter gerust 0,5 H nemen, immers zal Ri een verlenging van den trillingstijd tengevolge hebben, terwijl de berekening is uitgevoerd voor 1000 Hz wat eigenlijk 1024 Hz had moeten zijn.

Zulk een spoel van 0,5 H moet men wel uitvoeren met ijzerkern, wil men den ohmschen weerstand laag houden. Misschien zijn wel zeer goede resultaten bereikbaar met kernen van hoogfrequent ijzer.

Wanneer men een volumeregelaar met een belangrijk afwijkenden weerstand gebruikt, dan moet ook R gewijzigd worden omdat anders of de tooncompensatie, of de volumeregeling zelf minder effectief wordt. Hierbij bedenke men, dat de waarde van R vrij critisch is. Immers, wordt R grooter dan worden de lage tonen te veel verzwakt. bij kleine R wordt echter de demping van den LC kring grooter, zoodat de tooncompensatie minder effectief wordt. Men zal dan dus andere waarden voor het filter moeten berekenen.

Er kleven verschillende nadeelen aan deze schakeling. Heeft men er echter eenige moeite voor over, dan zijn er zeer goede resultaten mee te bereiken.

Een ander systeem is deze, dat men gebruik maakt van 2 luidsprekers. Vroeger werd dit ook reeds aangegeven als een middel om de geluidskwaliteit te verbeteren. Twee ongelijke luidsprekers zullen n.l. elkaars karakteristieken aanvullen.

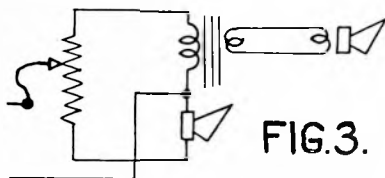
Gebruikt men een electro-dynamischen of een Amerikaanschen inductor luidspreker in combinatie met een Duitschen inductor (Freischwinger) en regelt men het zoo, dat voor zwakke ontvangst de dynamische- en voor sterke ontvangst de Freischwinger luidspreker de grootste hoeveelheid energie toegevoerd krijgt, dan heeft men ook weer een acoustische compensatie.

De Amerikaansche inductors en ook de meeste electro-dynamische luidsprekers hebben een voorkeur voor lage tonen; de Freischwinger meer voor de midden frequenties.

De schakeling wordt dan als in fig. 3 is aangegeven. De potentiometer moet op één as gemonteerd zijn met den volumeregelaar. Waar zulke potentiometers niet overal verkrijgbaar zijn, kan

men zich behelpen, door de beide potentiometers naast elkaar te monteeren en een tandwielkoppeling aan te brengen van b.v. „meccano” tandwielen.

De waarde van den potentiometer hangt af van de luidsprekeraanpassing,

doch zal gewoonlijk eenige duizenden ohms bedragen.

Het experimenteeren met deze schakeling is vrij éénvoudig. De regeling werkt niet zoo goed als bij het eerste systeem, wat echter niet wegneemt dat de resultaten zeer goed kunnen zijn.

Voor verschillende phone amateurs is bovenstaande misschien een aansporing om in hun ontvangers eens een verbetering aan te brengen. Er zijn meerdere systemen van acoustische compensatie mogelijk, de beide hier aangegeven schakelingen komen echter voor den amateur wel het meest in aanmerking.

EEN EENVOUDIGE HOOGFREQUENT STROOMMETER

door R - 107

Van de vele instrumenten, welke in een zender onmisbaar zijn, neemt de hoogfrequent stroommeter een voorname plaats in.

De meest bekende types hiervoor zijn de hittedraad meter en de mA meter met thermokoppel, welke echter de volgende nadeelen bezitten.

De eerstgenoemde heeft het nadeel van zijn energieverbruik en kleine mogelijkheid van overbelasting, terwijl de mA meter met thermokoppel, door de kleine spanningsvariaties welke het

thermokoppel levert, een gevoeligen draaispoel meter vraagt.

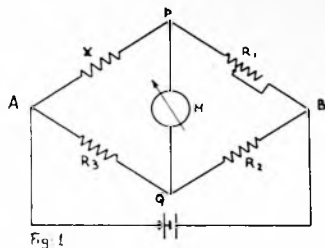
Het hieronder beschreven instrument is door elken amateur zelf te vervaardigen met geen hoogere kosten dan een normale gelijkstroom mA meter.

De werking berust geheel op de brug van Wheatstone welke we eerst even zullen bekijken.

Fig. 1 geeft het schema van een normale terugschakeling voor het meten van weerstanden.

Hierin is x de onbekende weerstand;

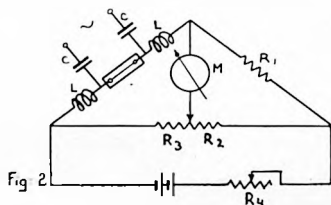
R_2 en R_3 vaste weerstanden waarvan de waarden bekend zijn en R_1 een geijkte regelweerstand welke dient om de tak P—Q stroomloos te maken.

In dit laatste geval staat de mA meter M dus op nul en geldt de betrekking: $R_1 \cdot R_3 = x \cdot R_2$.

Veranderen we nu bijv. x , dan zal de mA meter een uitslag geven afhankelijk van deze verandering.

Deze eigenschap gaan we toepassen voor onzen meter. In een van de takken van de brug is een hittedraad opgenomen waarvan de weerstand toeneemt met den stroom (fig. 2).

Hiervoor is ook met succes een gloeilampje te gebruiken. De spoelen L welke eenvoudig te maken zijn van dik koperdraad, dienen om hoogfrequentspanningen uit de brug te houden terwijl de twee condensatoren C de gelijkspanning buiten het hoogfrequent deel houden.

De condensatoren moeten liefst gestapelde micacondensatoren zijn om zelfinductie te vermijden.

De spoelen moeten natuurlijk een grooten hoogfrequent weerstand bezitten, doch voor gelijkstroom een zeer kleine omdat anders de weerstandsveranderingen van den hittedraad, waar het

hier juist omgaat, t.o.v. de vaste weerstanden van de spoelen te klein zijn.

Wanneer de meter bij een bepaalde frequentie gebruikt wordt, kunnen in plaats van de spoelen, afgestemde kringen genomen worden, waardoor het blokkeeren van de hoogfrequentspanningen effectiever en de gelijkstroomweerstand kleiner wordt.

Zoals boven reeds aangehaald, kan voor den hittedraad ook een gloeilampje gebruikt worden, dit heeft echter als nadeel dat het een zekere zelfinductie en capaciteit bezit.

Heel goed is een buislampje te nemen zoals die in auto's gebruikt worden. Een dergelijk type bezit een recht draadje als gloeilichaam, waardoor de zelfinductie klein is, terwijl de eigen capaciteit, doordat de aansluitingen ver van elkaar verwijderd zijn, nihil is.

Verder zijn nog te noemen een ijzerwaterstof weerstand of buiszekering.

Bij het beproeven van dit instrument is gebruik gemaakt van een normaal handelslampje van 4 V. en een buiszekering van 300 mA, terwijl de mA meter een draaispoel instrument van 15 mA was.

De waarden van de weerstanden in de takken hangen af van den te gebruiken hittedraad, terwijl deze weer afhangt van het gewenschte meetbereik.

De grootte van den gloeistroom welke constant door het lampje moet vloeien, halen we uit de kromme welke het verband aangeeft tusschen den weerstand en den stroom (R—I kromme).

In fig. 3 a en b zijn twee karakteris-

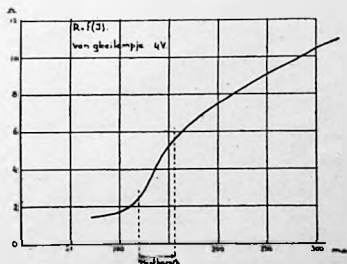

Fig. 3a.

ticken opgenomen waaruit we zien dat bij een bepaalden stroom de weerstand vrij sterk oploopt.

Bij het begin van dit steile gedeelte leggen we den gelijkstroom aan en bereiken hiermee dat een kleine hoogfrequent stroom welke den totalen stroom verhoogt, een merkbare weerstandsverandering in den brugtak geeft, waardoor dus de mA meter uitslaat.

Deze gelijkstroomwaarde ligt ongeveer op $\frac{1}{3}$ van de normale waarde.

Vervolgens lezen we uit de karakteristiek den weerstand van het lampje bij zijn ruststroom (zie punt a) waarmee we de overige weerstanden kunnen bepalen, doch hierbij stuiten we nog op de volgende moeilijkheid.

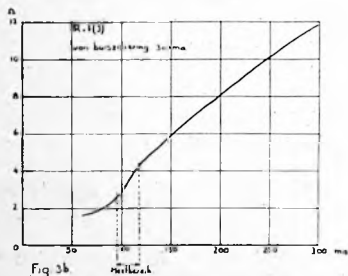

Fig. 3k. nulwaarde

De brug is het gevoeligste wanneer de weerstanden x en R_1 (zie fig. 1) van dezelfde grootte — orde zijn.

In ons geval is de beginweerstand van x klein, dus R_1 zou ook klein moeten zijn. Om nu den bepaalden gelijkstroom (fig. 3) te verkrijgen moet de hulpspanning zeer klein zijn, (ongeveer 0,5 V) doch dit heeft weer het nadeel dat de mA meter zeer gevoelig moet zijn. Hiervoor zouden we dus liever een hogere spanning willen gebruiken.

We moeten hier dus een compromis zoeken. In het onderzochte geval was de spanning 4 V, waardoor de weerstand R_1 35 Ω moest zijn.

Niettegenstaande deze ongelijkheid van weerstanden is de gevoeligheid zeer goed.

Deze 4 V kunnen we onmiddellijk uit een accu betrekken.

R_2 en R_3 zijn als potentiometer uitgevoerd waarmee we de brug éénmaal afregelen: verder wordt aan den stand van den potentiometer niets meer veranderd.

Wanneer na eenigen tijd de meter niet meer op nul komt, kunnen we met weerstand R_4 den stroom in de tak PQ weer nul maken.

Op het eerste gezicht lijkt dit eenigszins vreemd, daar zooals bekend de brug niet verandert door de aangelegde hulpspanning.

Doch we hebben in onze brug een weerstand, het gloeilampje, waarvan de waarde verandert met den stroom welke er door gaat. Regelen we dus met R_4 , dan is het duidelijk dat de weerstand van het lampje zich wijzigt en de meter weer op nul kan komen.

Nu rest ons nog het voornaamste nadeel, de ijking van het instrument.

Het mooiste is dit natuurlijk te doen met een bestaanden hoogfrequent meter, waardoor ook de frequentie-afhankelijkheid te controleren is.

Doch zijn we niet in het bezit van zulk een meter, dan kunnen we ook ijken met gelijkstroom.

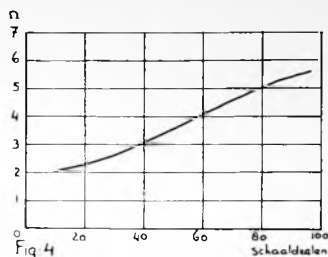
De brug wordt geheel afgeregeld met het lampje in den tak, dus het instrument geheel gereed voor gebruik.

Nu zetten we inplaats van het lampje een geijkten regelweerstand en regelen dezen zoodanig, dat de mA meter weer op nul staat. De waarde hiervan moet dan natuurlijk overeenkomen met den weerstand van het lampje in rusttoestand (deze waarde is in de R-I kromme te controleren).

Vervolgens gaan we den geijkten weerstand vergrooten en noteeren den uitslag van den mA meter (zie fig. 4).

Van deze kromme plus de reeds opgenomen R-I kromme van het lampje maken we één karakteristiek welke het verband aangeeft tusschen den stroom en het aantal schaaldeelen.

Hiervoor zoeken we in kromme 3 bij een bepaalden weerstand den bijbehorenden stroom en in kromme 4 het bijbehorend aantal schaaldeelen.

Deze stroom is echter niet de later te meten wisselstroom, dien vinden we uit de form. $I = \sqrt{I_1^2 + I_2^2}$ waarin I_1 de stroom is opgenomen uit de kromme en I_2 de ruststroom van de brug.

We krijgen nu dus een kromme (fig. 5) welke het verband aangeeft tusschen den te meten wisselstroom en den uitslag van den mA meter.

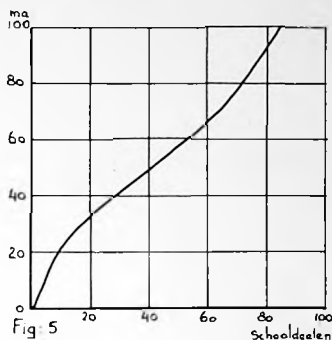
Op deze manier zijn we dus in staat het geheel met gelijkstroom te ijken, waarbij we echter een fout maken wat betreft de frequentie-afhankelijkheid.

Gezien de lage kosten van dit instrument en de eenvoudige constructie, kunnen we op deze wijze een zeer bruikbaar apparaatje vervaardigen.

Nog een voordeel van dit instrument is het volgende:

Een hittedraadmeter moet altijd vlak bij de antenne gemonteerd worden, dus op een plaats welke bepaald wordt door de antenne.

Bij ons instrument kunnen we praktisch op willekeurige afstanden van de antenne den stroom aflezen: het lampje

hangen we direct bij de antenne, doch den mA meter plus de weerstanden kunnen we bijv. op een controle paneel monteren. We moeten dan echter opletten dat de weerstanden van de heen- en teruggaande leiding gelijk en liefst zeer klein zijn, terwijl ze, om het oppikken van hoogfrequent tegen te gaan, afgeschermd dienen te worden.

De hoogfrequent smoorspoelen en condensatoren moeten natuurlijk vlak bij het lampje geplaatst worden en kunnen geheel hoogfrequent afgeschermd worden.

TELEVISIE - RUBRIEK

De beeld- en geluiduitzending van PAOKT.

Zaterdag 4 September.

In de „studio" heerscht volop bedrijvigheid, de violist speelt eigen variaties met ware woede en blijkt een eindeloos geduld te hebben.

KT rent met opgestroopte mouwen en steile haren van den kelder naar den zolder.

De beeld- en geluidsgolfjes welke

normaal den aether ingeslingerd worden, moeten zich nu vergenoegen met een dun draadje en worden naar de controlekamer gevoerd waar critische ooren en oogen den violist tot wanhoop brengen.

Terwijl de televisie-klok haar gestadigen gang voortzet (twaalf uur) vertoont zich plotseling bij KT een heftige opgewondenheid welke zich uit in een soort indianengehuil dat zijn

deskundige o.w. onfeilbaar kwalificeert als „Nu is de zaak ok en kunnen we naar bed gaan!“.

Gezien het late uur en het niet denkbeeldige gevaar dat zowel de regisseur als de violist straks (dat wil zeggen over een paar uurtjes) niet op tijd in de studio kunnen zijn (het zijn tenslotte ook maar mensen) wordt er besloten geen enkel risico hieromtrent te nemen en slaan ze hun bivak op naast de zendpitten, gewapend met een wekker met groot repeteerend vermogen. Na enkele minuten heerscht overal diepe rust.

.....

Zondag 5 September.

Plotseling beginnen drie wekkers hun moordend werk en alsof nog niet genoeg was komt de ow en slaat een waren roffel op onze deur.

Tegen een dergelijken aanval zijn we niet bestand en al spoedig heerscht er weer een bedrijvigheid alsof er geen nacht tusschen gelegen had.

Zenders, versterkers en motors nemen hun energie op, voelen zich na enkele minuten reeds kiplekker en instaat datgene te doen wat van hun verlangd wordt.

Achter elkaar droppelen de artisten binnen met kleine oogjes en lichte zenuwtrekjes.

In de tot artistenkamer omgetooverde zitkamer zijn thans alle medewerkers om een televisie ontvanger geschaard waar ze, wanneer ze niet behoeven op te treden, hun collega's kunnen bewonderen.

Onderwijl heeft KT zich in den hoek van de studio genesteld en fungeert als mixer met vele knoppen en contrôle apparaten om hem heen.

Daar klinkt de gong ten teeken dat het uur van uitzending is aangebroken.

KT opent met zijn call en vestigt de aandacht op deze speciale uitzending waarbij voor het eerst het begeleidende geluid van den experimenteelen beeldzender gegeven wordt, waarna de medewerkers een marsch ten beste geven.

Door speciale acoustische voorzorgen in de studio kwamen de instrumen-

ten zeer goed tot hun recht en was het eerste nummer reeds een succes.

Vervolgens werden enkele zangnummers en vioolsoli gegeven waarbij zeer sterk naar voren kwam dat het experimenteeren op televisie-gebied met geluidsbegeleiding voor de amateurs zeer vele mogelijkheden biedt.

Doch mochten vele televisie kijkers reeds enthousiast zijn over kwaliteit en spel, wat niemand gedacht had; daar kwam voor het beeldvenster PAoQQ.

In een van de vorige CQ's hebben we een interview kunnen volgen waarin zeer duidelijk naar voren kwam dat QQ een man van den sleutel is en de microfoon een onding vindt.

Stelt U zich nu voor QQ, welke gewoon is met rythmische handbewegingen golfjes op te wekken, nu voor een microfoon en voor het beeldvenster.

Vele televisie kijkers trekken op dat moment even hun vinger aan de hoogspanning gehouden om te kijken of ze droomden, maar het was werkelijkheid.

Uit de rapporten welke na afloop gegeven werden hoorden we dat QQ's kuif overal goed was doorgekomen en we hopen dat het hem goed bevallen is, dan kunnen we hem nog vaker bewonderen.

Na de rede van QQ kwamen nog diverse aardige nummertjes welke alle zeer goed doorkwamen. PAoBM gaf ook nog een humoristisch nummertje als buikspreker dat veel succes had.

Om half negen werd met de beelduitzending gestopt en gaf KT een algemeen oproep voor rapporten over deze uitzending.

Het eerste rapport kwam van PAoJK welke o.a. elken Zondagochtend regelmatig kijkt en de resultaten rapporteert. Ook ex-PAoYM en om. Hulsman twee enthousiaste televisiekijkers waren naar JK gekomen om via zijn zender rapport uit te brengen.

Uit hun verhalen bleek dat ze alles goed gevolgd hadden en vooral de gang en het beeld van een charmante yl waren zeer in hun smaak gevallen, een compliment zoowel voor deze yl als voor de apparatuur.

Nog een aardig rapport werd gegeven door PAoPH voor den zender van PAoAPX in Leeuwarden, waarbij tegenwoordig waren PAoWL en PAoHP; op dezen grooten afstand (± 300 km) hadden ze ook zeer goede resultaten gehad.

Gezien deze rapporten en de vele schriftelijke kunnen we wel zeggen dat deze speciale uitzending zeer goed geslaagd is. R107.

Bouw zelf Uw televisie ontvanginstallatie.

Wij ontvingen van de *Uitgevers Mij. Kosmos te Amsterdam* het tweede boek van dhr. Kerkhof PAoKT over televisie voor den amateur, nl.:

Bouw zelf Uw televisie ontvanginstallatie.

Het eerste werkje van den schrijver „Moderne grofstratertelevisie voor den amateur”, was meer gericht tot den gevorderden amateur, zoodat dit, naast constructieve details, vrij uitvoerige theoretische beschouwingen over het behandelde onderwerp bevatte. Deze zal men echter in dit tweede werkje zeer weinig vinden, daar de schrijver hiervoor terecht verwijst naar zijn eerste boek.

Zooals de titel reeds aanduidt heeft de schrijver met dit werkje de bedoeling, den bouw van een televisie-ontvanger zoodanig te beschrijven, dat zelfs een leek dit apparaat zonder al te veel moeite kan construeeren. Tot dit doel wordt de praktische bouw van een tweetal ontvangers, zeer minutieus behandeld en wordt de tekst verklaard door een groot aantal foto's en teekeningen, benevens door twee bouwplaten op ware grootte. De eerst beschreven ontvanger is uitgevoerd met een Nipkowske schijf, in den tweeden wordt de moderne kathodestraalbuis gebruikt, in dit geval de Philips buis DG7--1.

Wij twijfelen er niet aan, of de enthousiaste schare van televisie-kijkers, die geregeld de uitzendingen van PAoKT volgt, zal de verschijning van dit boekje met gejuich begroeten, terwijl het zijn doel: het bouwen van een goed werkenden televisie-ontvanger mogelijk te maken ook voor den minder gevorderden amateur, zeer zeker zal bereiken.

De uitgeefster zorgde voor een aantrekkelijken omslag en een keurige afwerking.

ZM.

● U komt toch ook op de

NAJAARSBIJEENKOMST

14 November a.s. te Haarlem?

OFFICIEËLE MEDEDEELINGEN

Tentoonstelling Luchtbescherming.

Op 20, 21, 22 en 23 October wordt in Den Haag een tentoonstelling voor Luchtbescherming gehouden. Verschillende Haagsche amateurs zullen hieraan medewerken terwijl, behoudens vergunning van P.T.T., met een drietal zenders proeven zullen worden gehouden onder de calls xPAoFB, JK en XG.

WAC-Enthousiasme.

Deze maand zijn er niet minder dan 5 aanvragen voor een WAC-Certificaat binnengekomen.

Het waren de volgende:

PAoAD% WAC fone met SV1CA, FA8CF, K4SA, PY5AQ, VU2CX en PK1GL.

PAoAZ: Eerste 28 MHz WAC met

W3FAR, LU1EP, VK5ZC, ZS1H, VU2 AU, OH7NB.

PAoCX en PAoWG: gewoon WAC. Van harte geluk gewenscht met dit succes om's. Ook de Traffic Manager zelf, PAoKZ, mocht het genoeg smaken zijn WAC aan te kunnen vragen.

In het October-nummer van QST is een slaat opgenomen, dat een overzicht geeft van het aantal uitgereikte WAC's tot Juli 1937. USA eischt natuurlijk het leeuwendeel voor zich op met 1334, waarvan de W6'en er, als hoogste, 263 voor hun rekening nemen.

Van de landen buiten USA geeft het volgende een beeld:

G 263; VK 156; D 127; ZS 100; ON 88; ZL 71; PA 68; F 64; J 58; OK 52. De overige landen blijven onder de 25. Het aantal PA's is, sinds 1 Juli 1937, aan te vullen met 7 stuks! Zooals U ziet, Holland slaat een buitengewoon goed figuur!

9e ARRL Contest.

Hier volgt de officieele uitslag van deze contest, voor zoover Nederland betreft:

cw contest: PAoAZ 90.285 punten; QQ 56.448 p.; QF 12.645 p.; XR 11.800 p.; FLX 10.237 p.; TSK 9.660 p.; GN 9.006 p.; OO 8.664 p.; LF 7.260 p.; AD 7.242 p.; OK 2.700 p.; TB 2.264 p.; OF 1.896 p.; EA 156 p.; DA 120 p.; CH 48 p.

fone contest: PAoWV 14.952 punten; IDW 1.950 p.; FB 1.260 p.; XF 186 p.; BE 18 p.

Een speciale vermelding verdient PAoWV, die met zijn score op een na het hoogste aantal punten behaalde van de Europeesche deelnemers. Fb, om en congrats. ZM.

Europa-Wedstrijd 1937.

Volgens de tot op heden binnengekomen logs, zijn de scores als volgt: PAoEA: 432; PAoPT: 189; PAoQZ: 4389; PAoSI: 513; PAoVB: 2516.

Op 8 October werd aan de hand van

de binnengekomen kaarten de onderstaande stand opgemaakt:

PAoQZ 80, PAoCN 15, PAoEA 9, PAoVB 6, PAoPT 2, PAoAQ, PAoDA, PAoSI en PAoXT ieder 1 punt.

Berichtenwisseling tusschen amateurstations en tusschen particuliere stations voor proefnemingen.

Wij ontvingen van den Directeur-Generaal der P. T. en T. de volgende mededeeling ter kennisgeving aan onze leden.

1e. Het bureau van de Intern. Vereniging betreffende Verreberichtgeving te Bern, heeft omtrent de berichtenwisseling tusschen amateurstations en tusschen particuliere stations van proefnemingen mededeeling gedaan van:

- a. de landen, waarmede de berichtenwisseling is toegestaan;
- b. idem, waarmede verboden;
- c. landen die een speciale regeling hebben.

2e. Een tiental overzichten van bovenstaande regeling moge U hierbij aantreffen.

A. De berichtenwisseling is toegestaan met de hieronder genoemde landen:

Angola; Argentinië (Republiek); Azoren; Bahama-eilanden; Belgisch Congo; Britsch-Indië; Britsch Noord-Borneo; Canada; Ceylon; Chatham eil.; Chosen; Cook of Hervey eilanden (Rarotonga en Niue); Cuba; Denemarken; Dominicaansche Republ.; Duitschland; Ecuador; Estland; Falkland eil.; Fidzji eil.; Frankrijk; Fransch equatoriaal Afrika; Fransch Guyana; Fransche nederzettingen in Australië; Fransch W.-Afrika; Groot-Britannië; Hongarije; Hongkong; Irak; Jamaica; Japan; Kamaron eil.; Kameroon (Fransch mandaatgebied); Karafoeto; Kenia Kolonie; pachtgebied Kwang-toeang; Letland; Luxemburg; Madagascar en onderhoorigheden; Madeira; Marokko (behalve de Spaansche zône); Marshall; Martinië; Mauritius; Mexico; Nauru; Ned.

Indië; Newfoundland; Nieuw-Caledonië; Nieuw-Guinea; Nieuwe Hebriden (Condominium); Nieuw Zeeland; Nigeria; Noord Rhodesia; Noorwegen; Nyasaland; Oeganda; Oostenrijk; Papoea Territorium; Polen; Portugal; Portugeesch Guinea; Réunion; Rotoema eil.; Ruanda Urundi (Belgisch mandaatgebied); Salomons eil.; Samoa eil. (V. S. v. Am.); Serawak; Soedan; Tai-wan; Tanganjika Territorium; Trinidad en Tobago; Tsjecho-Slowakije; Tunis; Unie van Socialistische Sowjet Republieken; Uruguay; Vereenigde Staten v. Amerika; Vrijstaat Ierland; Willes Islets; Zuid-Georgië; Zuidzee-eil. onder Japansch mandaat; Zweden; Zwitserland.

B. De berichtenwisseling is niet toegestaan in de volgende landen: Albanië; Aruba; Boelgarië; Bonaire; Britsch Somaliland; China; Curaçao; Egypte; Eritrea; St. Eustatius; Guadeloupe en onderhoorigheden; Italië; Italiaansche eil. in de Egeïsche zee; Italiaansch Somaliland; Joego Slavië; Libye; Republiek Honduras; Republiek Libanon; Roemenië; Saba; St. Maarten; St. Thomé en Principe; Spanje; Spaansch Guinea; Syrië; Togo (Fransch mandaatgebied); Turkije; Vaticaanse Staat; IJsland; Zuid-Rhodesia.

C. Speciale gevallen:

Goudkust: Er bestaat geen enkel amateurstation in de kolonie van de Goudkust.

België: De Belgische amateurstations en de particuliere stations voor proefnemingen kunnen berichten wisselen met vreemde correspondenten.

Het is den amateurs evenwel, krachtens de geldende wetten, slechts toegestaan berichten te wisselen die betrekking hebben op proefnemingen of op de inrichting van het station met volstrekte uitsluiting van ieder ander soort berichten.

Wat de stations voor proefnemingen betreft, moeten alle berichten strikt beperkt blijven tot diegene die noodig zijn voor proefnemingen en onderzoekingen, die het doel zijn van deze instellingen.

Britsch Guyana: Vergunningen voor amateurstations of voor particuliere stations voor proefnemingen zijn tot nu toe niet verleend.

Finland: De Finsche Administratie:

a. staat toe dat de amateurstations van Finland berichten wisselen met de amateurstations van andere landen.

b. staat niet toe dat Finsche particuliere stations voor proefnemingen berichten wisselen met dergelijke stations van andere landen.

Fransch Achter-Indië: Het verkeer is verboden, behoudens speciaal verleende vergunning.

Fransche nederzettingen in Australië: Er bestaat aldaar geen enkel amateurstation.

Australische Statenbond: Het is den houder van een machtiging niet toegestaan eenigerlei bericht of mededeeling over te brengen, zonder speciale toestemming van den Postmaster General of van een anderen bevoegden functionaris.

Wanneer de toestemming is verleend, moeten de bepalingen van het algemeen Reglement betreffende radioberichtgeving worden nagekomen.

Berichtenwisseling is verboden met de landen, waar de administraties noch de uitzending noch de ontvangst bestaan.

Het uitzenden en ontvangen van berichten bestemd voor derden of van berichten tegen betaling in geld of in natura is verboden.

Griekenland: Er bestaat geen enkel amateurstation in Griekenland.

Lithauen: Het verkeer is niet toegestaan met de amateurs van landen, waarmede Lithauen geen diplomatieke betrekkingen onderhoudt.

Macau: Nog niet wettelijk geregeld.

Palestina: Het verkeer is toegestaan mits de amateurstations in het bezit zijn van een vergunning afgegeven door de administratie van de P. T. T. aldaar.

Samoa eilanden (Apia): Daar er geen enkel amateurstation bestaat, kan de aangelegenheid buiten beschouwing blijven.

S. Pierre en Miquelon (eil.): De be-

NAJAARSREUNIE 1937

UITNOODIGING tot bijwoning der Najaarsbijeenkomst
op Zondag 14 November a.s. te HAARLEM,
in Café-Restaurant Brinkmann, Groote Markt.
Aanvang te 13.30 uur.

PROGRAMMA :

1. Inleidend woord van den voorzitter der N.V.I.R.
2. Openingsrede van den voorzitter der Afdeeling Haarlem.
3. PAoQQ met een belangrijk onderwerp.
4. Optreden van de tooneelclub der Afdeeling Haarlem met de schets: „Het is weer „knudde” op den band”.

PAUZE.

5. Prijsuitreiking door het Traffic Department.
6. De N.V.I.R. snelteekenaar PAoUB zal ons door z'n „snelheid” versted doen staan.
7. Diverse Afdeelingen zullen voor het voetlicht treden, o.a. de Afdeeling Rotterdam met een beschouwing over „De Jattologie”.
8. Diner-dansant met verschillende attracties.

Het Café-Restaurant Brinkman ligt \pm 10 minuten gaans van het station Haarlem en is ook te bereiken met de tram, richting Heemstede.

Bij den uitgang van het station zullen enkele leden der Afdeeling Haarlem, herkenbaar aan een N.V.I.R. vlag om den arm, aanwezig zijn om de bezoekers zoo noodig in de goede richting te leiden.

De zaal is te 12.00 uur geopend.

Bezoekt vooral vóór of na de bijeenkomst of in de pauze de

„TENTOONSTELLING VAN HAM-APPARATUUR”.

Hier krijgt men nieuwe ideeën !

Tenslotte neme ieder deel aan het diner, hetgeen fb belooft te worden.
Prijs f 1.50 per couvert.

De Afdeeling Haarlem is gereed en verwacht vrijwel alle leden der N.V.I.R. op dit radiofeestijn.

Tot 14 November a.s.!!

HET BESTUUR DER AFD. HAARLEM.

Najaarsreunie 1937

PAoUB
1937

UITNOODIGING

TOT BIJWONING DER

NAJAARSREUNIE

OP

ZONDAG 14 NOVEMBER

A.S. TE

HAARLEM

IN CAFÉ-RESTAURANT BRINKMANN

OP DE GROOTE MARKT

AANVANG 13.30 UUR

Komt nu allen!

richtenwisseling is toegestaan behalve als die berichten storing kunnen veroorzaken in den openbaren dienst van de kolonie.

Vrije Stad Danzig: Het verkeer is toegestaan op voorwaarde dat de stations gevestigd op het grondgebied van de Vrije Stad Danzig zijn ingeschreven bij de Directie van de posten van die stad en dat de houders in het bezit zijn van een geldige vergunning, afgegeven door deze Directie.

Zuid-Afrikaansche Unie en Z.-W.-Afrika: De berichtenwisseling is beperkt tot de berichten, die een zuiver wetenschappelijk karakter dragen.

UIT ANDERE TIJDSCHRIFTEN

Bij de uitwisseling van CQ-NVIR tegen de organen van onze buitenlandse zusterverenigingen is ons gebleken, dat men in enkele landen weinig waarde aan ons tijdschrift kon hechten, omdat men daar met dezelfde taalmoeilijkheden te kampen heeft als wij bij de bespreking van enkele buitenlandse tijdschriften.

Om tot een meer intensieve internationale uitwisseling van de hamactiviteit te komen, zooals die haar neerslag vindt in de diverse organen van de IARU-leden, zal een bulletin met den voornaamsten inhoud van CQ-NVIR in verschillende talen rondgezonden worden.

De Redactie-Commissie was zoo welwillend de samenstelling van een „Standard-Bull” in het Nederlandsch op zich te willen nemen, die aan de medewerkers ter vertaling toegezonden zal worden.

Ons talenwonder, PAoBB, van wien dit idee stamt, neemt reeds de Deutsche en de Scandinavische talen voor zijn rekening. Voor alle andere talen worden medewerkers gezocht.

Om onze zusterverenigingen een keuze te kunnen laten doen uit een zoo uitgebreid mogelijke lijst van talen,

worden zij die de vertaling van het „Standard-Bull” voor hun rekening willen nemen, verzocht zich zoo spoedig mogelijk op te willen geven bij PAoDO. Wie het eerst komt, het eerst maakt!

De medewerker voor een bepaald land ontvangt desgewenscht het betreffende buitenlandse tijdschrift ter bespreking in CQ-NVIR. De aandacht wordt er op gevestigd dat de buitenlandse tijdschriften direct na het bewerken opgezonden moeten worden aan de Bibliotheek, waar ze ter beschikking zijn van alle NVIR-leden tegen vergoeding van de verzendkosten.

Wij twijfelen er niet aan of ieder lid die een of andere vreemde taal beheerscht zal aan dit onderdeel van de doelstelling van de IARU: „Promotion and coordination of two-way amateur radio communication” willen meewerken door zich p.o. op te geven bij het „Foreign Department”. Voorloopig adres: PAoDO, Stationstraat, Etten (N.B.).

Philips Technisch Tijdschrift, No. 9, 1937.

Heyboer behandelt de werking van trioden, tetroden en pentoden in hoogfrequentversterkers en stelt de voordeelen van pentoden in het licht in vergelijking met tetroden en trioden.

Vermeulen bespreekt de verhouding van fortissimo en pianissimo bij orkestmuziek en wat hiervan bij versterkers en registratie terecht pleegt te komen.

Verder wordt de inrichting en toepassingmogelijkheden van de „Philoscoop” meetbrug beschreven.

Klinkhamer ontwikkelt een methode, volgens welke men, zonder veel te rekenen en zonder veel proefmodellen te maken, elektrische toestellen kan ontwerpen, waarvan de werking berust op de bijzondere vorm van de BH-kromme van het ijzer van een smoorspoel of transformator met gesloten magnetisch circuit. Ter illustratie van deze algemeene beschouwingen wordt een stabilisator voor het vereffenen van netspanningsschommelingen besproken. Hiervoor worden enkele korte formules

afgeleid, waarin men slechts de waarden van de verlangde in- en uitgangsspanning en stroomsterkte hoeft te zetten, om alle gewenschte constructiegegevens te vinden. PAoDO

Toegezonden onderdelen, boekwerken, enz.

Wij ontvingen van de N.V. Philips te Eindhoven ter beproeving de Philips Universele Meetbrug type GM-4140. Met deze brug kunnen op uiterst eenvoudige manier weerstanden van 0,1 tot 10 megohm en capaciteiten van 1 μF tot 10 μF worden gemeten. Als indicator wordt gebruikt het Philips „tooveroog” EM1, welke lamp in die hoedanigheid zeer goed voldoet. De meetspanning bedraagt slechts circa 1 V, door deze kleine spanning is het warm worden of verbranden van weerstanden uitgesloten; het instrument zelf is kortsluitzeker. Alvorens aan den indicator te worden toegevoerd, wordt de spanning eerst versterkt door een penthode. Door middel van een potentiometer kan de gevoeligheid binnen ruime grenzen worden geregeld.

Ook grootere weerstanden dan 10 megohm en capaciteiten groter dan 10 μF kunnen worden gemeten; er dient dan een met deze waarden te vergelijken standaardweerstand resp. standaardcapaciteit worden aangesloten. Ook kan de capaciteit en de weerstand van electrolytische condensatoren met behulp van een bekende capaciteit en een bekende weerstand worden gemeten.

De meetbrug is ondergebracht in een handig klein metalen kastje, dat gemakkelijk mede te dragen is.

Red.

ZM.

● Voor hen
die het
nog niet
weten :

De

Najaarsréunie der N. V. I. R.

is op

14 November a.s.
te Haarlem.

Opmerking.

Men verzoekt ons mede te deelen dat de stations PA1JF en PA1FD aan de door hen gewerkte en/of gehoorde stations gedurende ons 5 m relay onmiddellijk QSL-kaarten hebben gezonden.

Red.

ZM.

NIEUWS VAN HET STATISTISCH BUREAU

Nu de zomermaanden en de vacaties weer achter den rug zijn, en het amateurisme weer krachtiger begint op te leven, roept het S. B. de medewerking in van alle PA's en R-nrs om weer regelmatig logs bij te houden van de diverse banden en de betreffende bandmanagers van het noodige materiaal te voorzien. Zoals bekend worden de logs gaarne ingewacht aan het begin der

maand: voor 80 m aan om J. Stuffken, Axelschestraat 56, Terneuzen; voor 40 m is nog niet bekend (zie CQ-N.V.I.R.-Bandrapporten); voor 20 m PAoMF, om J. H. van Dijk, Hoofdweg 381^{III}, A'dam W.; voor 100 m PAoAPX, om G. Werckema, Huizum (Fr.), Torenstraat 58; ook voor 5 m PAoGH om G. H. Bolt, Eindhoven, Eckartscheweg 121.

De laatste band is na het 5 m relay

nog niet geheel verlaten. Verschillende oms houden hem warm, vooral Zaterdags en Zondags, zoodat men goed zal doen, er de noodige aandacht aan te besteden. Zelfs dx ontvangst is niet uitgesloten, daar verschillende hams met horizontale antennesystemen werken, welke effectiever schijnen te zijn dan verticale.

Ook 10 m is weer in Europa opgeleefd, zoodat de hogere frequenties wederom in het centrum der belangstelling komen te staan.

Omtrent het perspectief dezer frequenties is het interessant een en ander mede te deelen uit een artikel van de hand van Dr. J. H. C. Lisman, van het Radio-laboratorium der Rijkstelegraaf te 's-Gravenhage, verschenen in het Tijdschrift van het Ned. Radio Genootschap, Juli 1937 (secr.: Rodenbachlaan 25, Eindhoven). Schr. wijst in dit artikel nog eens op het verband tusschen zonneactiviteit en voortplanting der radio-signalen en vestigt daarbij nog eens de aandacht op twee verschijnselen, op de eerste plaats de 11-jarige periode der zonnevlekken en daarmee in verband de meest geschikte frequentie voor dx verkeer, en op de tweede plaats het verschijnsel der fade outs (zgn Dellinger effect). Betreffende het eerste verwijst schr. naar de empirische formules in het artikel van Young en Hulbert in Physical Review 50-45-1936, waarin o.a. voor het Noord-Amerikaansche verkeer voorkomt $f = 0.1 s + 12.5$, waarin f de meest geschikte frequentie in Mc. s het aantal zonnevlekken. Voor 1933 en 1936 was s resp. 10 en 80, dus de freq. resp. 13.5 en 20.5 MHz of in meters ≈ 22 m en 15 m.

Waar het aantal zonnevlekken in 1939 zijn maximum bereikt, zal nog steeds

een verschuiving naar hogere frequentie plaats vinden. Waarnemingen uit de practijk kwamen hiermee vrijwel overeen, doch loopen over nog te korte periode, om een definitief oordeel uit te spreken. Wel bleek in 1936 de verbinding Nederland- N. Amerika het meest geschikt op ≈ 16 m, terwijl achteruitgang van het golfengtegebied 20.21 m duidelijk te constateeren viel. Mogen de 20 m menschen hierin aanleiding vinden, voor de komende twee jaren ook de noodige aandacht te schenken aan de 10 m en het corps op deze frequentie de gewenschte uitbreiding geven. APX zal er met genoegen kennis van nemen!

Omtrent het Dellinger-effect wordt opgemerkt dat dit verschijnsel sporadisch voorkwam in 1934 en 1935, doch in 1936 snel toenam in verband met de grootere zonneactiviteit, zoodat het in dit jaar op Noordwijk Radio 58 maal geconstateerd werd, met meerdere of mindere intensiteit. Merkwaardig was, dat bij optreden van fade-out soms toch nog signalen bleven doorkomen, soms zelfs van in daglicht gelegen zenders, o.a. WLL op de 16.76 m. Aan de medewerkende luisteraars een vriendelijk verzoek om ook aan dit verschijnsel eens de noodige aandacht te willen schenken en van het optreden hiervan melding te maken op het log met aangave van aanvang en einde, in GMT. De duur van het verschijnsel is ongeveer 10 à 20 minuten. Kom oms laten we weer eens met nieuwen moed aan het werk gaan en zendt uw logs regelmatig in, rechtstreeks of via Postbox 400. Binnenkort worden weer sheets aan de diverse afdelingen toegezonden. Wie niet via een afdeling te bereiken is, vrage de logvelletjes aan bij het S. B.

LB.

5 Meter Nieuws: De S. R. C.

5 meter nieuws, de S.R.C.. Het 5 meter vuurtje moet aangehouden worden, schreef WL in zijn relayrapport. Gelukkig kunnen we constateeren dat de brand er nog vroolijk in zit.

De Shack Relaying Club, geboren uit het 3de 5 meter Relay, telt reeds 11 leden, waarvan bijna allen de verbinding, waarmee ze hun toetreden gewettigd hebben, ondertusschen reeds meerdere malen her-

haalden. Tevens weten we van verschillende oms, die hard werken om aan den toetredingseisch te kunnen voldoen. Juist omdat de activiteit op 5 meter, opnieuw opgeland door het relay, nu nog dagelijks toeneemt, worden hun kansen om een QSO over den vereischten afstand te kunnen maken steeds grooter. Vermakelijk is de reactie op de voorgeschreven minimumeisch van een 25 km QSO. Er zijn er die zeggen, dat spelen we nooit klaar, kan dat niet wat minder, terwijl anderzijds een „neusophalende geste” gemaakt wordt en er ook nog zijn, die het aantal km's minstens verdubbelen willen. Ons eerste Belgische lid ON4ZA sprak al van een eisch van 100 km en dat niet een keer, maar minstens 7 dagen achtereenvolgend in pu, om, in de naaste toekomst komt er een super klasse in de SRC en dan mag jij de minimum eischen stellen!

Een ander punt wordt aangevoerd door DO. Hij schrijft: „Wat betreft de SRC, ufb, maar wat is een shack eigenlijk?, ik weet het werkelijk niet. Mijn 5 meter apparatuur heeft inder tijd (1932—1933) een jaar lang in een vertrek op den kerktoeren gestaan. Dit kon ik toen niet recht mijn shack noemen. Of is er een ongeschreven bepaling bij, dat je bed op een zekeren afstand van de tx moet staan, zoo ja, wat belet dan een torenbewoner om ook dit instrument in hooger sferen te plaatsen?”... Inderdaad, zal de aandoening „shack” tot dubieuze gevallen aanleiding kunnen geven. Neem aan, dat de eigenaar, bewoner van het restaurant op den Vaalserberg eerstdaags ook eens 5 m zend-amateur werd, hij zou niet den bestaanden eisch veel te gemakkelijk SRC lid kunnen worden. Het beste is daarom af te spreken, dat twijfelachtige gevallen den leden voorgelegd worden. Voorloopig is genoemde heer nog niet op 5 meter, DO is ondertusschen getrouwd en heeft zijn shack en nog minder zijn bed zeker niet meer op den kerktoeren. De volgende oms geven zich voor lidmaatschap van de SRC op:

PAoWL, verificatie QSL van QSO met PV	PV
PAoPV	WL
PAoWG	EE
PAoDO	QQ
PAoHB	GH
ON4ZA	QQ
PAoEE	PV
PAoMF	PV
PAoGH	DO
PAoOF	4ZA
PAoQQ	DO

Met dit elftal „trappen we dus af” en ongetwijfeld kunnen we met 100 % animo en voor 100 % uitgenutte apparatuur nog diverse andere 11-tallen in de gelegenheid stellen aan den eisch tot toetreding te voldoen.

De activiteit op de Woensdag en Zaterdagavonden gaat in stijgenden lijn en de 5 meter band, zooveel jaren alleen benut voor

plaatselijk verkeer, soundercursussen en vosseljachten, is bezig zich te ontwikkelen tot een tweeden 80 meter band. Met dien verstande dan altijd, dat tot op heden in den 5 meterband de telegrafie nog den boventoon voert. Blijve dezen band het trouwige lot van den foneerenden en musicerende 80 meterband bespaard.

Een verzoek. Voorloopig zeer zeker ligt het zwaartepunt van onze 5 meter activiteit in het vaststellen van den maximaal te bereiken afstand en van de condities, die het werken over zulke afstanden beïnvloeden.

Daarom is het zeer gewenscht, dat niet alleen door alle 5 meter amateurs alle zeilen bijgezet worden, maar ook dat alleen met telegrafie gewerkt wordt. Immers alleen op die manier is het mogelijk om ieder signaal, dat ontvangen wordt te identificeren en het maximum aan gegevens te verzamelen.

Dus in ieder geval, oms, welke ook uw aspiraties zijn, fone, televisie of grafie, pse op de Woensdag en Zaterdagavonden vanaf 22.30 AT allen morse. (op veler verzoek is de begintijd van de 5 meter tests een half uur eerder gesteld, dus 22.30 AT).

5 m activiteit en condities gedurende September. In de eerste week na het relay werden de QSO's tusschen ON4ZA en de Eindhoven gang weer voortgezet, terwijl in Amsterdam door MF met SD en XF in Haarlem werd gewerkt.

De eerste dx ontvangst was op 7 September toen om 23.00 PAoPV r6-7 met CQ werd gelogd. In de week daarop werd door EE en QQ verschillende malen geprobeerd om den afstand Eindhoven—Tiel te overbruggen, doch hoewel EE ontvangst rapporteerde (r5), kwam hij zelf nog niet in Eindhoven door. Wel werd hij zeer goed door WG en PV ontvangen.

In het midden der maand kwam ook DO weer in de lucht met zijn nieuwe antenne, over welker resultaten niet te klagen valt. Tijdens een fest met ON4TD in Gent werd DO door QQ gelogd, en op 20 September volgde het eerste Etten-Eindhoven QSO. Na eenige dagen experimenteeren, waren de wederzijdsche QRK's, mede dank zij de antennekoppeling van EE (zie volgend nummer) grooter dan vroeger toen resp. de kerktoeren en de gashouder gebruikt werden. Ook GH sloot zich aan en dagelijks werd het QSO Etten-Eindhoven gedurende 2 weken herhaald.

Dinsdag 21 September herhaalde ook HB weer zijn QSO's met Eindhoven. (In Augustus j.l. was dit voor 't eerst gebeurd).

Woensdag 11 Sept. wordt DO ook gelogd door EE, WG en R071 in Rotterdam met resp. r7, r2 en r3. Tijdens de QSO's met GH en QQ logde WG tevens deze laatste, beiden r5.

Vrijdag 24 Sept. was het druk op den 5 m band met goede conds. DO werkte met ON4 AP en voor het eerst met PV in Blaricum.

OVERZICHT. I.

Call	Opstelling QRA	Watts Input	Antenne Hoogste (m)	QSO met
PAoSF	Vuurtoren Schiermonnikoog	5	30 $\frac{1}{2} \lambda$ (refl.)	WL — DS — APX
oAPX	Shack Huizum	? cc	?	SF — WL
oRA	Shack Oosterbierum	35	22.5 $\frac{1}{2} \lambda$	WL — XF — DS — IR
oHC	Shack Beetsterzwaag		17	
oWL	Shack Huizum	40	25 refl. op Zuid	RA — PV — APX — DS — SF — XF — IR
oMY	Shack Apeldoorn	20	15 horizontaal	
oSA	Rhedensche Hei Doesburg	1	tranceiver	
oKE	Shack Amersfoort		een draad horizontaal	
oJT	Belvédère Steenen Tafel Arnhem	6	100	GI — BN
oBN	Shack Oosterbeek	30	10 $\frac{1}{2} \lambda$	EE — IR — GI — GH — JT — OO
oWG	Shack Leusden	25 gestuurd	10 m 2 dip. vert.	EE — IR — PV — GI — QK
oPV	Shack Blaricum	45	17 dip. vert.	IR — WG — WL — DS — GI — XF — GH — EE — MF
oIR	Watertoren Laren	35	70 $\frac{1}{2} \lambda$ vert.	WN — PV — XF — EE — BN — WG — GI — MF — HB — SD — WL — GH — RA — XD — PBK — GR — DS
oGI	Centrale Nijmegen	25	60 $\frac{1}{2} \lambda$ vert.	IR — BN — EE — WG — GH — QK — OO — PV — JT — HB
oEE	Shack Tiel	45	16 $\frac{1}{2} \lambda$ vert.	WG — GI — IR — BN — QK — PV
oQK	Meelfabriek Den Bosch	10	40 $\frac{1}{2} \lambda$	OO — GH — HB — EE — WG — GI
oOO	Gashouder Eindhoven	40	85 $\frac{1}{2} \lambda$	GH — QK — OF — DO — HB — GI — 4ZA — BN
oOF	Shack Aalst	50	11 Beam draaib.	
oBH	St. Pietersberg Maastricht	30	120 $\frac{1}{2} \lambda$	GH
oGH	Vaals Wilhelmina toren	50	1350	PV — IR — GI — BN — HB — XD — OF — QQ — 4AP — 4ZA — BH — OO — QK
oTB	Fabriek Breda	?	?	
oZB	Shack Breda	?	?	HB — DO

Heeft gehoord

Gehoord door

XF — QQ — GI — RA — WR

4AP — HC — IR — XF

HC

PV

R115 — GH — EE — 4AP — QQ — ST —
HC — GI — WG — MF — BN — JT

APX — WL — RA — SF — XF

APX — WL

WG

GH — EE — 4AP — HC — R115 — QQ — GI
WG — MF — BN — JT — XD

XD — GH — IR

GI

OPV — WG — IR — EE

WL — OO — GH — QK — RA — EE — XF
— WG — PV — IR

GH — EE

WG — PV — WL — RA — DO — XF — QQ
— QK — HB — 4ZA — 4AP

WG

GH — BN — XF — DS — GR — XO — WL
— RA — OO — OF — HB — DO

WL — OO — BN — JT — KE — XF

SD — RA — 4AP — R115 — GR — QK — QQ
— XO — HB — OO — BN — 4ZA — JT —
KE — DX

LK — DO — SF — QQ — YQ — QF

DO — 4AP — R115 — QK — MY — QQ —
XO — FP — OO — 4ZA — JT — 4LV —
KE — DX

4ZA — RA — DS — DO — WL — XF

4AP — GR — SF — SA

HB — ZB — XF — GH — OO — WL — TB
XD — JT — DS — RA — DO — OF — QQ

GH — OO — JT — KE

IR — XD — PV — OF — DS — XF

BN — JT — XD

XF — QQ — PV — IR — XD — WG

EE — 4AP — BH — JT — DX — WG

HB

EE — K — HB — WG

4ZA — OO

4ZA

XF — IT — YQ — DO — WL — EE — RA
VR — KL — AQ — QQ — 4AP — BZ — JHK

DO — EE — MY — XF — WG — JT — 4LV
— 4TD — AQ

EE — XD

EE

(Wordt vervolgd.)

Deze kwam ook in Endhoven fb door r6-r7. Ook BN in Oosterbeek had fb ontvangst; ON4AP, r7, DO r6, PV, r7 en WG, r7. PAoROB te Helmond werd voor het eerst in Eindhoven gelogd.

Zaterdag 25 Sept. GH werkt achtereenvolgens DO, HB en ON4ZA.

Zondag 26 Sept. 's morgens om 10.00 A.T. draait ROB test en is R9 in Eindhoven. Om 12.00 wordt een daglicht QSO gemaakt door DO en QQ QRK resp. r7 en r6. Tegelijkertijd wordt DO ontvangen door DM in Overstree QRK R4. Om 22.30 werkt DO met ON4KD, die hem verteld dat hij PV heeft gehoord.

Maandag 27 Sept. QSO DO-QQ, poging om OO erin te betrekken mislukt. Om 23.50 waarschuwt DO dat ON4KD aan QQ roept en een vlot QSO tusschen dezen volgt. Om 00.08 werkt DO weer met PV en slaagt erin om PV en GH te koppelen. Eerste Eindhoven-Blaricum QSO.

Woensdag 28 Sept. ON4ZA werkt DO, r7 aan weerszijden, met zeer korte QSB tot r1. Tijdens dit QSO wordt DO ontvangen door om J. Fakkeldy in Muiderberg, fb stidi. 4ZA daarna in QSO met QQ en daarna QQ QSO met ROB. Ontvangstrapporten van dezen avond van PV, die DO, GH en QQ hoort, allen r2 en van BN die met EE QSO maakt en verder logt: PV — r7, 4ZA — r4, DO — r6, QQ — r6.

Zaterdag 2 October. Enorme condities. Om 23 uur zit de 5 m band vol met sigs. In Eindhoven komen tusschen 23.00 en 23.15 door: PV—r6, ROB—r9, DO—r6, ON4ZA — r8 — ON4AP r6. PV zit met WL te werken en zend op diens verzoek eenigen tijd uit om WL gelegenheid te geven zijn nieuwen ontvanger in te stellen.

Verdere QSO's: ON4AP—ON4ZA, GH—ON4AP, DO—QQ, ON4ZA—QQ. Tijdens dit laatste QSO, dat ca 30 minuten duurt, zakt om 00.20 plotseling 4ZA, die r8 was, gedurende 1 minuut weg tot r1—2. Daarna en tijdens QSO met GH was hij weer steeds r8.

Rapporten van October inzenden voor 5 November aan PAoGH Eckartscheweg 121, Eindhoven.

Attentie: Relaytest Zaterdag 23 October. Naast de regelmatige Woensdag en Zaterdagavond activiteit zal er van tijd tot tijd ook een relaytest op touw worden gezet.

De bedoeling is om te komen tot 3 hoofd-

routes in Noord-Zuid richting en omgekeerd. Deze zullen zich dan als volgt uitstrekken:

Route 1. ON4AP — 4TD — PAoDO en verder via Rotterdam, den Haag, Haarlem en Amsterdam in Noordelijke richting.

Route 2. ON4ZA — Eindhoven — den Bosch (OVW) — EE — WG — PV — WL.

Route 3. Limburg — Nijmegen — Arnhem — Deventer — Groningen. Naast deze hoofdroutes kunnen dan nog diverse zijroutes of dwarsroutes gevormd worden. Door wijze moet het mogelijk zijn om *ieder*en 5 m amateur aansluiting te geven.

Wat route 2 betreft, dient opgemerkt dat, hoewel nog niet als vlot relay, hiervan de schakels al functioneren. Ook route 1 bestaat reeds gedeeltelijk. Hoewel dikwijls de mogelijkheid zal bestaan om schakels over te slaan, ligt het in de bedoeling om bij de te organiseren relaytests *alle* stations op de route te betrekken. De e.v. relaytest is vastgesteld op Zaterdagavond 23 October te beginnen 22.30 A.T. Voor iedere route wordt dan een code gestart door het meest Zuidelijke station (resp. 4AP en 4ZA), met vermelding van den tijd van afzending. Aan het codewoord wordt door ieder relaytestrend station de call toegevoegd.

Voorbeeld: Code route 1 22 15 GMT ON4AP — RADIO — stel deze code gaat via 4TD — HB en DO in Noordelijke richting dan wordt het dus in Rotterdam als volgt ontvangen. Code route 1—22 15 GMT — ON4AP via 4TD — PAoHB — PAoDO — RADIO — zodra dit code bij een der noordelijke stations is gearriveerd, wordt door dit station op dezelfde wijze een andere code in Zuidelijke richting doorgegeven.

Evenzoo gaat een code van ON4ZA in de richting Eindhoven Noordwaarts via route 2.

Opn. 1. Waar de kans bestaat dat voorloopig een der routes nog niet in zijn geheel functioneert, zende men de code, indien geen verdere aansluiting te verkrijgen is, via een zijroute naar de andere hoofdroute.

Opn. 2. Men behoeft niet lid te zijn van de S.R.C. om aan deze test deel te nemen. Anderzijds vraagt dit experiment veel voorbereiding en aanmoediging van oms in andere plaatsen, die ons de noodige schakels verschaffen moeten. Ieder deelnemer werkt dus automatisch mee het aantal S.R.C.-leden op te voeren.

HOE IS DX?

De zomer is achter den rug en voor de dx-ers breekt den goeden tijd weer aan. Het VK-ZL contest is aan de gang. Spoedig volgt de N.V.I.R. dx-test, waar-

na de CARRL en ARRL contests weer voor de deur staan. Op het gebied van dx is PAland nog niet zoo slecht, als men nagaat, dat van de 86 landen, waar

WAC certificaten zijn uitgereikt, Holland de achtste plaats inneemt, resp. de vierde plaats in Europa. Wat dat 28 MHz WAC zegeltje betreft, dat in het vorige CQ stond aangekondigd en hetwelk men op zijn gewone certificaat kan plakken, zij vermeld, dat de volgende stns de laatste weken hiervoor te werken waren: VK5KO (28.000 kHz), LU3 DH (28.040 kHz), ZE1JU (28.020 kHz), VU2CQ (28.060 kHz) en ZE1JJ (28.015 kHz). De laatste twee werken ook met fone... W7FD, Johnson, Seattle, Wash. heeft een „buitenstation”, hetwelk 60 mijl verder ligt. Hij was zeer verwonderd, dat QF beide stns r7 ontving, daar de input op W7FD 260 watts is en op het „buitenstation” (W7FX) slechts 24... Leuke QSO's zijn altijd met PAW's ongewel Hollandsche Amerikanen. Let eens op W2DYT (14.360 kHz), John van Hulsteyn, wiens geboortegrond Hilversum was en die nu ingenieur bij den Hudson-tunnel in N.-York is. De Zeeuw W2GOM (14.230 kHz) is al zeer bekend. Als hij niet aan den sleutel zit, vliegt hij DC's van New-York naar Chicago en terug. WIBGC telt maar voor half. Hij is zelf een Yank, doch heeft een Amsterdamsche YL getrouwd. OW W9LW is een echte nachtbraakster. Let 's morgens eens op haar tegen een uur of acht. Haar man heeft niet de minste interesse voor radio. Met recht de omgekeerde wereld... Regelmatige stns voor WAS zijn: W7AYQ (14.370 kHz), Idaho 's morgens. Voor Oklahoma zijn aanwezig: W5EGR (14 kHz), W5 FFW (28.005 kHz), W5AFX (28.020 kHz). Voor Noord Dakota W9JZJ

(28.070 kHz), voor Zuid Dakota W9PZI (28.000 kHz)... VK2BR, reverend Brooke te Dora Creek is bijna iedereen morgen in de lucht met een op Europa gerichte beam... Voor de fonisten: NY2AE, het station van de USA onderzee dienst, werkt met 4 oprs en 1 kW. Het is wel leuk om met ze te werken, zooals UN deed, want ze komen om de beurt voor de mike. Het is echter geen kunst om r9 door de komen. Wat met de 16 wattjes van VK2UC een yl Kay genaamd. Als antenne gebruikt ze twee halve golven in fase. Een andere yl opr. is HC1FS. Rio Bamba, Equador. Bekend om haar 800 USA QSO's tijdens de 1934 ARRL test. Haar man heeft een omroep stn op 6618 kHz en zendt elken Donderdagnacht voor Europa met 2 kW. Ontvangt hierover graag rapporten. VOII, New Foundland, het station dat berichten doorgeeft voor den schoener Moressey is ook QRV voor hams.... K6FAZ, K6OJl en K7DBE werkten afgelopen weken met PAland, terwijl K6LHA en K6TE, beide op 14080 kHz Europa nog te noodig hebben voor WAC. Geef dezen laatsten dus een kans, obs. VQ8AS (14130) heeft zijn QRA op Salomon eil. Hoewel de landenletter VQ dezelfde is als Mauritius, telt het toch als een apart land, daar het hier 2200 km vandaan ligt. MX, NY en K5, welke niet voorkomen op de landenlijst, welke als maatstaf dient voor de Century DX Club, tellen toch als een afzonderlijk land hiervoor. Txn fr dpe UN, QF en BE.

PAoGN

De 28 MHz band.

Bandmanager PAoAPX, G. Werkema, Huizum (Fr.).

Tijdvak 8—30 September 1937.

Op 8 September 1937 is de 28 MHz

band plotseling opengebarsten en resoluut. Volgens het logboek ging de band om ongeveer midden Juli ter ruste om op 8-9-1937 en mogelijk iets eerder uit het zomerslaapje te ontwaken. De rustkuur is goed geweest want van meet af aan werden de

sokken er in gezet. Toch verschilt het jaar 1936 heel wat aan dat van 1937, althans wat de zomermaanden betreft. In 1936 is de band eigenlijk nimmer dood geweest. Het is zeer interessant het verschil te vergelijken tusschen 1936 en 1937, de U.S.A. condities buiten beschouwing gelaten. Het is zeer wel mogelijk, dat de activiteit onder de amateurs zoo groot niet was dezen zomer.

Op den eersten dag, 8-9-1937, van deze periode zorgde PAoAZ al weer voor een verrassing door het eerste PA-VS7-QSO tot stand te brengen en wel met VS7MD om 1750 G.M.T. Hij werkte verder dien dag nog met VU-U9-W3-4 en 5. Een goede oogst voor den eersten dag. Zeer waarschijnlijk was het PAoLF die in dit seizoen het eerste PA-W-QSO tot stand bracht. Verder werden nog gelogd PY en W5.

De dag daaraan volgende 9-9-'37, kenmerkte zich door buitengewoon goede condities. Ook de Amerikanen rapporteerden vy, fb condx. VE5 kon verleden jaar pas in Maart worden gewerkt volgens PAoAZ. Reeds nu waren fb QSO's mogelijk met VE5.

Op 10-9-'37 zeer matige condx om op 11-9-'37 over te gaan op zeer slecht. 12-9-'37 is weer vrij goed, hoewel in het begin van den middag slecht. 's Avonds kwamen de W's vrij goed door doch hadden veel te lijden van QSB. De condx bewegen zich dus weer opwaarts.

13- en 14-9-'37 condx zeer matig hoewel VK's goed te werken en met goede sterkte.

Op 15-16- en 17-9-'37 wederom schrale condx. U.S.A. was op 17-9-'37 echter wel te werken echter zeer onstabiel en veel QSB.

Van 18 tot en met 24-9-'37 zeer matige tot matige condx. Op 19-9-'37 maakte PAoAZ het eerste PA-SV-QSO en wel met SV1RX om 16.22 G.M.T. en op 22-9-'37 het eerste VS1-PA-QSO met VS1AA om 15.55 G.M.T.

Op 25-9-'37 zeer goede condx. Om 12.00 G.M.T. kwam W1EWD al door met sterkte 7 terwijl VK5KO om 14.00 G.M.T. nog met sterkte 4 doorkwam. Ook zeer goede W6 condx dien dag.

26-9-'37 weer een fb dag. 's Morgens VU en FM8, fb, terwijl de W's al vroeg om

ongeveer 12.30 G.M.T. doorkwamen en te werken waren tot 21.00 G.M.T. Merkwaardig snel kwamen op eenige W7's met sterkten 7 tot 8 die enkele minuten tevoren doorkwamen met sterkte 3.

27-, 28-, 29- en 30-9-'37 zeer goede condx. Op 28-9-'37 bracht PAoAZ het eerste PA-HR-QSO tot stand met HR4AF om 18.20. Vy congr. AZ met behaalde successen!

PAoAZ: F — FA — FMSFQ — G — HR — K5 — OA — OK — ON — PY — SM — SU — SV — U2, 3, 6, 9 — VE1, 2, 3, 4, 5 — VK3, 5 — VP5 VS1 — 7 — W1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 — YL — ZE1 — ZL4 — ZS1. — VU — PAo — AD — CE — FA — KW — MQ — PN — QZ — XD — XR.

Harm.: W1, 2, 3 — U1, 4, 6, 8 — OH5 — JMN3 — JNJ — WAJ — WQP — HJO — PCT — PCR — RIS — WQT.

PAoAPX: W1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9 — ZE1 — ZS — VK — VU — U9 — G — D — SV — F — PAo — AZ.

R-208: Van dezen om kwam een rapport binnen over eenige dagen na 30-9-'37. Dit komt dus in het volgende handrapport. Dank voor de medewerking om!

R-197: W1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 — VK2, 5 — U9 — VU — VE2 — YL — PAo — AZ — MQ — CE.

R-197 ontving reeds op 4-9-'37 W4 en op 6-9 W1.

Harm.: W4EQK — PAo — VD — XI — NP — NA — JNJ — HAS2.

Het aantal fonende stations was geweldig en de sterkte eveneens. Ze bevinden zich bijna alle op hoogere frequentie en hebben het grootste deel van den band in beslag.

PAoXR: W1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 — VE1, 2, 3, 4, 5 — K5 — LU7 — PY3 — OA — HK — CM — VU2 — U9 — VK2, 5 — SU — ZE1 — ZS — FA — D — G — ON — YL2 — SM — YU7 — SV1 — ZB1 — PAoAD — AZ — GN — MQ — KZ (unlis?) — CE — LA — JMW — QZ.

Harm.: PAoSD — JD — WK — CE — WN en comm.: WQP — SUC — PCT — EAW — PCR.

Uit het rapport van PAoXR blijkt dat deze evenals PAoAZ heeft gewerkt met SV1. PAoAZ werkte dit land op 19-9-'37 en was dus eenige dagen eerder dan PAoXR die rapporteerde vanaf 26-9-'37 en daarna. Vy congr. om met behaalde resultaten. fb PAoXR z'n gegevens vangen aan op 26-9-'37 en bevatten vermoedelijk reeds die van in October.

Gewerkte landen cursief.

Om's

Op 14 November a.s. Najaarsbijeenkomst te HAARLEM.

14 Mhz band

Bandmanager: PAoMF, J. H. van Dijk,
Hoofdweg 381 III, Amsterdam, W.

Tijdvak 7 Sept.—7 Oct. 1937.

In tegenstelling met het vorige tijdvak hadden de cond. dezen keer een meer gelijkmatig verloop. In het algemeen waren ze bijzonder goed, vooral voor het werken met Europa, Afrika en Amerika. Het aantal fone stns neemt sterk toe en de onderlinge QRM is vaak geweldig. Grafie en fonie zitten kris kris door elkander.

„Top condx“ kwamen voor op 12, 14 en 16 Sept. Op den laatsten datum speciaal voor PK.

Bijzondere calls: FIS (gewerkt door PAo TSK), OX (gehoord door R115), PKX6M, (??) (met een sterkte van s8 gehoord door PAoNZ).

Gehoorde landen: CE — CM — CN — CO — CR7 — CT1, 2 — CX — D — EA — EI — ES — F — FA — FB8 — F18 — FM — FP — FQ — FT4 — G — GI — GM — HA — HC — HH — I — I — K3, 4, 5, 6, 7 — KA — LA — LU — LY — LX — NY — OA — OE — OH — OK — ON — OX — OZ — PA — PK — PY — SM — SP — SU — SV — TG — TI — U — UK — VE — VK — VO — VPI, 2, 6 — VU — W — YL — YM — YR — YU — ZB — ZE — ZL — ZS — ZU.

Gehoorde PK's: H80 — 1ZZ — 6AJ — NoM

Gehoorde PA's: AI — AJ — BE — CE — EA — EC — JA — IR — KC — KV — LI — MS — NA — NP — SD — TSK — UN — WG — WN — XF — XX — ZB — ZF.

Medewerkers: R001 — R115 — R208 — oBE — oGR — oNZ — o QL — oTSK. Vy tks ob's.

Waar bleven R197 — R248 — oAD — oQQ — oRF — oSD en anderen met hun rapporten? Komt om's laat eens wat van U hooren.

Zendt Uw rapporten in op den eersten van elke maand. Het volgend overzicht zal alleen de maand October betreffen. Op deze wijze krijgt ondergeteekende meer tijd om het overzicht te maken, dat op den achtsten bij de RC moet wezen. Dus voortaan de kalendermaand als tijdvak.

De 3.5 Mhz band.

Bandmanager: PAoSS, Rosegracht 10, Terneuzen.

Tijdvak 7 Sept.—7 Oct. 1937.

Prettig stemde 't ons te mogen ervaren hoe goed dezen keer het buitenland op de

hoogte was van onzen Europa-wedstrijd. Den ceremonie-dignitarissen hiervoor hulde! 't Moest nog zeven uur slaan toen D4OPT en ON4MK al CQ—PA draaiden; later gevolgd door den watervluggen G6 WY. Op dezen band streden PAoCN en PAoXT een nek-aan-nek-race en ware de loterijwet er niet zoo zouden wij op CN wedden!

Zeer verheugend was ook de aanwezigheid op meerdere avonden van een behoorlijk contingent break-in en QSQ werkende hams, doch waarom moet het altijd blijven bij het kleine groepje: CN — DC — EA — FO — FY — GRA — HR — IR — KK — LR — SS — XJ — XT? Goed geteld dertien! Moet 't ons gaan als „die letzte kompanie“? — wir dreizehn Mann! Helpt ons over dit ongeluksgetal heen!

Bijzonder schokkend was deze maand niet of het zoo de geheimzinnige Engelsch sprekende Duitse vrachtboot moeten zijn, d'e onder de call DC3NR tijdens QSO op 55 graden noord en 14 graden oost was! De Europa-condx waren in vergelijking met 't vorige tijdvak stukken minder; wel al om 18.00 uur QSO met HA8A. Ook dx was nauw gestemd; genoeg te hooren doch sporadisch wist een G, D of PA den plas over te steken.

Gehoorde landen: D — EI — F — G — GI — GM — GW — HB — LA — OE — OH — OK — ON — OZ — PA — SM — SP — U — VE1, 2 — W1, 2, 3, 4, 8 — YM — YR — YU.

Gehoorde PA's: AB — AC — AD — AG — AK — ANI — AQ — AR — AU — BA — BB — BE — BF — BN — CN — CS — DC — DG — DK — DO — DS — DZ — EA — EE — FB — FE — FF — FN — FO — FY — GA — GI — GM — GR — GRA — GS — GV — HB — HD — HI — TI — HU — HN — HP — HR — HW — ID — IH — IL — IM — IR — IV — IW — JA — IAS — II — IK — JM — JMW — JP — JT — KK — KI — KO — KP — KQ — KT — LA — LG — LJ — LK — LM — IR — MAX — MDW — MZ — NR — NWZ — NO — NWK — NZ — OE — OM — OPA — PRK — PN — PV — OK — OQ — RA — RF — SA — SF — SG — SI — SI SS — SX — VM — WF — WG — WH — WK — WM — WN — WR — XA — XF — XG — XJ — XK — XL — XS — XT — XZ — ZA — ZP.

Portables: D4SYX — DC3NR — XOH2 OB — XOZ1B — XPAoAPX — XPAoGA — XPAoHD — XPAoKQ.

Bijzondere calls: PA1RCD.

Aan dit rapport werkten zeer loffelijk mede: PAoCN — PAoGRA — PAoSJ — PAoXJ en PAoXT.

Ver slag vergadering Oostelijke afdeling.

Op 18 September hield de afdeling haar gewone vergadering te Arnhem in het hotel-restaurant „Harmonie”, Willemsplein.

Er waren als nieuwe leden aanwezig de oms v. Diesbergen en Derke.

Met groote belangstelling werden de 5-m resultaten besproken.

HD had een 80-m draagbaren zend-ontvanger bij zich, welke veel belangstelling genoot.

Een ander kon niet overweg met een Amerik. plaatstroomtransformator, de constructie hiervan werd besproken. Het was een „bargain” voor 90 dollarcent!

FP en MY bespraken de technische details van hun zenders, voornamelijk werd de 6L6 hierbij onder de loupe genomen.

Bespreking van allerlei andere technische onderwerpen deed den avond omvliegen.

Een partij QSL-kaarten werd rondgedeeld.

Volgende vergadering op 23 October a.s.

De Secretaris.

Zevenaar A270.

Afdeling Den Haag.

Secr. Nassau Dillenburgstraat 38.

Op onze bijeenkomst van 6 October hield de Voorzitter van de afd. Haarlem een buitengewoon interessante causerie over de verschillende typen amerikaansche zend- en ontvangelampen. Met groote belangstelling volgde zijn gehoor zijn uiteenzettingen omtrent de functies van deze lampen. Wij zullen PAoMQ weder gaarne bij ons terugzien. Als gewaardeerde gasten waren aanwezig PAoEE en PAoDG.

Twee der bestuursleden, de oms Fortuin en Quast, wenschten per 1 Januari a.s. hunne functies ter beschikking te stellen. Door de vergadering werden de oud-bestuursleden PAoJK en PAoZM candidaat gesteld.

Verder werd besproken, om gezamenlijk de najaarsbijeenkomst te Haarlem op 14 November te bezoeken. De kosten van de reis op een gezamenlijke kaart per trein zijn f 1.13 retour. De terugreis behoeft niet gezamenlijk te geschieden.

Deelnemers aan deze reis worden verzocht op de bijeenkomst van 3 November a.s. het benoedigde bedrag te storten bij den Penn'ngmeester.

HET BESTUUR.

Afdeling Breda.

Nu de vacaties voorbij zijn gaan we de winteractiviteit tegemoet. De groote vosseljacht waar ook, behalve de Zeeuwische kring, QR en RN tegenwoordig waren, ligt weer ver achter ons.

Het 5 meter relay had van verschillende medewerking. HB-LB, DO es ow, ZB en DB. Op die golf wordt geregeld gewerkt.

Voor den winter staat op het programma regelmatig sounderen, Engelsche les, Zenden-ontvangtechiek

Activiteit.

DB bouwde weer 'ns 'n hilliputter, maar fijne 2 traps tx.

HB en Do 5 m op Zaterdag en Zondag. ZB heeft dx als 'n ander niets hoort.

JB moeie 3 traps 40 m.

KB en QB QRL studie. Pikken tusschen-door ZI en J.

OB is niet meer te houden. Werkte alle mogelijke landen en conts.

SB heeft ook al zijn eerste W's.

EB gebruikte zijn vacantiemaand voor 'n portabele proef in de Oosterwijsche bosschen.

Afdeling Amsterdam.

De eerste bijeenkomst na de vakantie had op 15 September plaats, zooals van ouds in hotel „Suisse” Kalverstraat Amsterdam.

De opkomst was zeer goed en er heerschte weer die sfeer welke de bijeenkomsten zoo gezellig maakt.

De voorzitter opende deze bijeenkomst en gaf eerst het woord aan PAoMF die de hem bekende resultaten van het 5 meter relay vertelde.

Daarna nam om Jacot zelf het woord en demonstreerde de bekende Philips capaciteit en ohmmeter.

Na de pauze hield om Kleerekoper een kleine causerie over „Noise-silencers”, waarna een verkoopning plaats had van door leden meegebrachte onderdeelen. Deze verkoopning schijnt zoo in den smaak te zijn gevallen, dat men ons vroeg om spoedig weer zoo'n verkoopning te houden.

Op 26 September trok de afdeling per touringcar met 32 man naar Kootwijk. Ik zal niet schrijven wat we daar gezien hebben want het is te veel om op te noemen, doch wil er even op wijzen indien afdelingen een bezoek aan Kootwijk willen brengen zij vooraf vergunning aan den

Houtvester hebben te vragen om met een autobus het Kroondomein te bereiden.

Volgende bijeenkomst 13 October.

SECRETARIS.

Afdeeling Centrum.

Onze eerstvolgende bijeenkomst zal plaats hebben op Vrijdag 5 November.

Afdeeling Haarlem.

Secr. Rijksweg 490, Santpoort.

Onze bijeenkomst van 9 Sept. j.l. stond in het middelpunt van de 5 meter beweging. Door XF en XW werd op zeer onderhoudende wijze verteld over de ervaringen gedurende het jongste 5 meter-relay, resp. op den watertoren te Heemstede en op den kerktoren te Noord-Scharwoude.

MQ behandelde hierna zijn 5 meter tx, die zich in het relay onder de call xPAoXF uitstekend heeft gedragen, met een input van 11,5 watt.

Op het eerstvolgend relay denkt de Afd. Haarlem met een grooteren xmtr uit te komen, input 50 watt en 200 à 300 % gemiddeld.

De bijeenkomst van 5 Oct. j.l. droeg een geheel ander karakter. Ir. D. C. Noppen heeft toen voor ons zijn film vertoond getiteld: „Het Radiobedrijf op de Bandoengsche Hoogvlakte”. Dat deze film zeer op prijs werd gesteld, bewees wel de zeer goede opkomst en het spontane applaus.

Om Spandau gaf vervolgens een demonstratie met een home-made B-versterker en idem grammofoonplaten, terwijl eveneens het opnemen van platen werd getoond.

De goede kwaliteiten van het geheel waren ons reeds onder de filmvoorstelling opgevallen, daar deze door juist gekozen muziek werd begeleid.

Tenslotte waren allen enthousiast over de vorderingen van de voorbereidingen voor de Najaarsbijeenkomst, hetgeen nog in het resultaat van een collecte voor dit doel op onduidelzinnige wijze tot uiting kwam.

HET BESTUUR.

Afdeeling Eindhoven der N.V.I.R.

Op 28 Sept. werd het winterseizoen ingeluid in ons clubgebouw met ruim 40 bezoekers, leden wij hebben plaats zoals U weet voor meer dan 100 personen dus volgende keer alles bezet.

In de vacature's ontstaan door het vertrek van PAoWV en bedanken van PAoSLB met algemeene stemmen werden gekozen PAoNWK en PAoOO, de functies worden in bestuursvergadering onderling geregeld.

Verder werd medegedeeld dat op Dins-

dag 12 Oct. te half acht een techniekcurcus begint voor beginners onder leiding van om Blok, R177 van 8 tot half negen soundercursus voor beginners tempo van 0 (? ! Red.) tot 8 woorden door PAoEP.

De QSL manager dhr. Bolt droeg zijn dienst over aan om. Hoogenbosch R051.

Er werd besloten op verzoek een vosseljacht op 5 m te houden op Zaterdagmiddag 9 Oct. van 14.30 tot 17.30 terrein Oirschotsche hei.

Verder werd er een opwekkend woord gericht tot de vergadering om allen deel te nemen aan de Najaarsreunie op 14 November te Haarlem; opgaven worden ingewacht bij den secretaris G. H. Bolt, Eckartsche weg 121, Eindhoven, prijs per persoon per autocar ± f 1.40 dames half geld. Oms zorgt dat twee autocars vol komen 't wordt vast een lollige hoel 5 m QSO's tusschen de twee bussen.

Van onze leden konden wij als nieuwe PA's en bevoegden begroeten: om Louwers MN, om Derksen DN, om Einmal en om Abenes als bevoegden. Congrats.

Ir. Kaplan PAoCM hield een causerie over „Een drie traps zender met vlug QSY”. Op voorbeeldige wijze werd deze lezing door CM voorgedragen er was veel belangstelling vooral het constructieve gedeelte, uit de vergadering werd gevraagd om er een artikel over te schrijven in CQ wat werd toegezegd door CM.

Na de pauze vertelde om Derksen DN zijn ervaringen opgedaan in zijn studie- en examentijd, de heele zaal dreunde van het gelach toen hij vertelde over zijn soundertijd en alles sounderde, de claxons van de auto's die hij hoorde tot zelfs diep in den nacht, als hij naar huis fietste sounderde het wietje van zijn fietsdynamo tegen den voorband.

Na nog wat gezellig samenzijn werd deze bijeenkomst circa 12 uur gesloten.

PAoOO.

Rooster afd. Eindhoven.

Dinsdag 12 Oct. 1. dhr. Bolt. PAoGH; Penthodes in zenders en ontvangers. 2. dhr. Blok R177 QST bespreking.

Dinsdag 26 Oct.: 1. dhr. Maul PAoYY. Niet stralende 5 meter ontvangers. 2. dhr. van Kregten: oude en nieuwe methodes om schema's te tekenen. Normalisatie.

Dinsdag 9 Nov.: 1. dhr. v. Amstelveen PAoFU de instelling en de bereikbare output van Klasse A, B en C. versterkers.

2. Improvisaties van 5 minuten over fictieve onderwerpen, vast te stellen door de vergadering. Improvisatoren de H.H. Bolt G. H., Hoogenbosch R051, Derksen PAoDN en Gehrels PAoQQ.

Dinsdag 23 Nov.: 1. dhr. Hijmans PAoQY. PSA's voor zenders, stabilisators en choke input.

2. Wat is Uw tempo afval? gedurende 20 minuten morse tekst, waarbij per minuut het tempo oploopt met 1 w. p. m.

Vrijdag 3 Dec.: Sinterklaas in ons midden. Alle leden met hunne dames worden verwacht. Nadere aankondiging volgt.

Dinsdag 7 Dec.: dhr. v. Oorschot PAo BA1. De bouw en het gebruik van zendontvangers op 5 m. 2. dhr. de Jager. Een twee lamps super voor telegrafie ontvangst. Een bijzonder idee; bijzondere reusitaten.

Dinsdag 21 December: dhr. Derksen PAo DN. Het vervaardigen van televisie-onderdelen met eigen middelen. (Reeds alleen de manier van voordragen door dezen televisie-expert maakt het aanhooren een genot). 2. Grepen uit de buitenlandse radiolitteratuur door hr. v. d. Tooren PAoJT.

Op de tusschenliggende Dinsdagen cursus avonden aanvangende te 19.30.

DE ROOSTERCOMMISSIE.

7000 KILOMETER HAMSPIRIT

Met vrachtboot en auto trokken ON4GO, PAoFB en PAoBB naar het hooge Noorden door PAoBB

„Ja, waarachtig”, zeide ON4GO in de rooksalon van de „Bali”, als wij morgenochtend in Rotterdam aan land gaan, hebben wij zeventienduizend kilometer achter den rug, eigenlijk ongelooflijk in zoo'n korten tijd...”. En toen hij dat min of meer diepzinnig had geconstateerd, was Hilversum weer een beetje harder geworden in den luidspreker. Nederland kwam steeds dichterbij!

„En weet je nog, hoe kwaad het mishandelde kathodestraalbuisje flikkerde in den 600 watt-zender van SM5SV? En weet je nog, hoe we naar de „kwaliteit” luisterden van den omroepzender te Orebro, die zich dan als Hartley ontpopte? En weet je nog... en weet je nog” zeide hij onlangs in Mechelen, toen PAoBB bij hem logeerde, „zeg, BB, je moet het allemaal opschrijven en in „CQ” publiceren, laat de anderen ook eens lachten!”

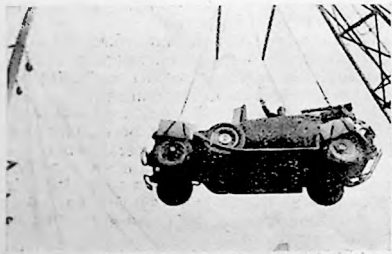
Wat ik onmiddellijk gedaan heb. Inderdaad hebben wij zooveel gezien, zoo oneindig veel bewonderd en zoo geweldig veel beleefd, dat het zonde zou zijn, om dat alles zonder meer te vergeten. Natuurlijk zou ik een boek kunnen schrijven over onze reis,

dat zoo dik zou worden als een heele jaargang van CQ-NVIR, maar ik ben er niet zoo heel zeker van, of de redactie dat wel zou willen opnemen. Neen, ik zal volstaan met hier en daar een bladzijde uit het dagboek te scheuren, die opvallend, romantisch, komisch of dramatisch genoeg is, om onder de kritische oogen van de Nederlandsche ham-familie gebracht te worden.

Om met het begin te beginnen: voordat wij weggingen, wist zoo ongeveer iedere 80 m-luisteraar, die de Nederlandsche taal machtig is, dat ON4GO, PAoFB en PAoBB een reis zouden gaan maken, die anders moest zijn dan „andere” reizen. Want, zoo redeneerden wij, er staat toch niet voor niets in Artikel 3 van de zendvergunning: „De machtiging geeft den houder het recht de inrichting te gebruiken tot het uitzenden van opmerkingen van een persoonlijk karakter waarvoor, uit hoofde van haar onbelangrijkheid het gebruik van den openbaren telegraaf- of telefoondienst niet in aanmerking zou komen”. Daarom werd dus alles in vele driehoeks-QSO's besproken, en d'kwijls vergaderden wij zoo, gemakkelijk in een luien stoel gezeten, terwijl het te Wassenaar regende, terwijl te Amsterdam de wind BB's antenne van het dak wilde rukken en te Mechelen bij ON4GO de thermometer steeds maar hooger steeg....

„Als je maar niet op het laatste nippertje ziek wordt”, werd 4GO kort voor den afreis vermaand, wat tot resultaat had, dat hij den volgende dag rillend naar den dokter liep, en dat hij die ziekte pas in Lillehammer kwijttraakte.

Toch vertrokken wij met de „Bali” van de Fred Olsen-Lijn op tijd van Rotterdam. Waar wij met zijn drieën het eerst naar toe zijn gegaan, nadat wij aan boord waren gekomen? Naar de radiokabine! Daar zat de marconist boterhammen te eten en de Rotterdamse wolvenlucht te bekijken. Hij had de lijst der passagiers op zijn schoot en

De luchtreis van ON4GO (om Bemelmans).

viel bijna achterover van zijn stoeltje, toen we hem in zijn moedertaal naar het nummer van onze kabine vroegen.

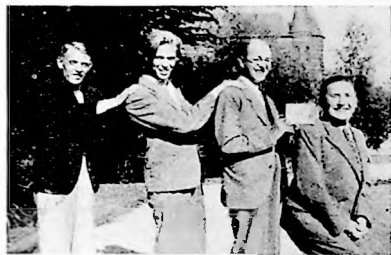
„Het is den passagiers ten strengste verboden de kabine van den marconist te betreden” lazen wij ergens op een onvriendelijk emailbordje. Daarom zaten wij ook op dienzelfden avond in de kabine aan den ontvanger en zochten gezamenlijk met den marconist naar den 80 in band... Toen we alle Nederlandsche amateurs, die we anders thuis ook konden hooren, hadden geïdentificeerd, gingen we naar het voordek, waar een Italiaan, die Holland blijkbaar een beetje vlak vond, tegen een Noorsche dame zeide: „Genova, signora, un amphitheatro!” Wat tets te veel was voor den vaderlandschen trots van FB, die zeer luid opmerkte: „Maar eerst komen we langs Schiedam!” Diezelfde Italiaan was echter vanaf den volgenden morgen tot aan de Noorsche kust (tezamen met zijn vrouw en twee dochters) zieziek en onzichtbaar.

Wat FB ook weer niet leuk vond, want de twee dochtertjes...! Hij moest er altijd aan denken. Hij kon niet slapen. BB, die oude globetrotter, snurkte reeds vijf minuten, nadat hij zijn omvangrijk lichaam in het smalle scheepskooitje had geplaatst. ON4GO kon ook niet in slaap vallen. Hij lag op een bankje, en toen de boot een heel klein beetje op de golven begon te dansen, had hij er geen tijd meer voor, hij moest zorgen, dat hij er niet af viel. Hij is er toch nog af gevallen, maar niet van den zeevang. Van het lachen. PAoFB, die de beginnende ylitis te boven probeerde te komen, begon n.l. een voordracht over de in class-B werkende vuurtorens, die hij vanuit zijn kabineraam kon zien....

Wij zijn in Zweden, in Orebro. Met amateurs in Orebro hadden wij allen reeds dikwijls gewerkt, maar ons was maar een adres bekend, dat van SM5TQ. Die wetenschap bleek echter absoluut onvoldoende te zijn. We vonden n.l. de straat, waar hij woonde, maar niet zijn huisnummer. Na vier meisjes, een boer, twee automonteurs en een oude dame geïnterviewd te hebben, begonnen wij naar een zendantenne uit te kijken, en werkelijk, PAoFB en ON4GO ontdekten gelijktijdig een zep! „Daar woont hij”, juichten wij, en seinden een reeks morsetekens met de huisbel. Geen antwoord. QRQ op het drukknopje, waarop eindelijk een buurvrouw verscheen, om ons mede te deelen, dat Aake niet thuis was, maar dat wij maar naar het voetbalveld moesten gaan, waar hij als chef van de versterkerploeg bezig was. Dat is eenvoudig, dachten wij, en reden op het geweldige, regelmatig op- en afklinkende gebrul af, dat vanuit het terrein over de geheele stad hoorbaar was. Maar toen wij er waren, stekten wij elkaar even aan en zeiden alle

drie gelijktijdig hetzelfde: „Hoe moeten we hier SM5TQ vinden?”.

De voetbalwedstrijd was namelijk afgevoerd en vijfduizend Orebroers stroomden naar buiten. Maar buiten stonden minstens evenveel meisjes en eenige jongens, die naar binnen wilden komen, want er was ook kermis, dans en volksvermaak op hetzelfde terrein. „Geef niet, wij moeten SM5TQ hebben”, tandeknarsten wij, lieten ON4GO in de auto zitten en baanden ons een weg door het gewoel. Bij den uitgang gekomen (de ingang was heelemaal niet te bereiken) werden wij door een geweldig grooten mijnheer tegengehouden. „Wat wilt U, Aake Larsson spreken? Dat kan iedereen zeggen!” Hij had niet heelemaal ongelijk, die goede deurwachter, maar toch gaven wij hem te kennen, dat wij werkelijk SM5TQ wilden spreken. Een jongeman, die zich binnen ophield, beloofde tenslotte, 5TQ te gaan zoeken.

V.l.n.r. PAoFB, SM5QU, SM5-316 en PAoBB

Wij wachtten vijf minuten, vijftien minuten, een halfuurtje, maar geen TQ kwam. „Koop maar een kaartje, dan mag je naar binnen”, merkte de groote mijnheer van tijd tot tijd hatelijk op. „Als hij over vijf minuten nog niet is gekomen, vraag ik den directeur te spreken, laat hem mijn perskaart zien en begin te schelden” zeide ik tegen FB, toen er ineens twee jongens naar buiten kwamen, die tegen den grooten mijnheer mompelden: „Wij behooren bij de versterkerinstallatie, laat ons weer binnen, als we terugkomen”. Met een tigersprong was ik bij hem en siste: „Ben jij SM5TQ?” „Neen” zeide hij, „mijn call is SM5QU, maar jij bent PAoBB, ik herken je stem, welkom in Zweden!!!!!!” „Hoera, dag SM5QU, mag ik je PAoFB voorstellen, ON4GO zit daar in den wagen. Maar waar is SM5TQ?” „Die is heelemaal niet hier, die heeft dienst bij den omroepzender in de Technische Hoogeschool. Zullen wij naar hem toegaan?”.

Even later waren wij voor het reusachtige gebouw, floten en seinden met de autohoorn, maar kregen geen gehoor. Totdat

QU een geheim nummer ging opbellen. Dat hielp, en na een vijftien minuten lange poging van SM5TQ, om de groote deur van de Technische Hoogeschool open te krijgen, konden wij hem eindelijk de hand drukken. Vol verwachting liepen wij den breeden, steenen trap naar boven....

(Wordt vervolgd.)

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

EUROPA-CONTEST 1937.

De strijd is weer gestreden en de oude „rust” op 7 MHz teruggekeerd. Drie jaar doe ik nu al mee aan dit jaarlijksche evenement en, was het me vorig jaar al opgevallen, dit maal was het zeer duidelijk te merken, dat de statistiek van „contest-be-grip” en „snappy operating” van den Europeeschen amateur een, zij het dan ook langzaam, stijgende kromme vertoont. Hieraan zal de circulaire, die door het T. D. aan de buitenlandsche vereenigingen gezonden is, wel het zijne hebben bijgedragen. En, wonder boven wonder, was dit jaar de beruchte „fone”-QRM lang niet zoo hinderlijk als vorige jaren. Misschien heeft tenslotte de Fransche Regeering toch nog wel ingegrepen hi

Heeft U in een A.R.R.L.-contest wel eens 15 QSO's per uur gemaakt? Ik niet, maar in de Europa-contest 1937 overkwam me dat dagelijks! En dat nog wel in Europa, waar sommige amateurs luun 8 w.p.m., of meer van het examen wel eens vergeten bliken hi! Neen, ik heb niets dan lof voor de wijze, waarop de Europeanen dit maal hebben deelgenomen. De deelnemers zullen het met me eens zijn, dat de manier, waarop dat stelletje D's en G's en nog anderen iederen avond voor ons op den loer lagen, niet gering was. Je draaide een keer CQ, en je eerste D was nog niet klaar met zijn antwoord, of de volgende riep je alweer aan, en zoo heb ik wel eens meer dan 10 QSO's gemaakt op een CQ, elk van zoo gemiddeld drie minuten!

Zooiets moet je zelf meemaken, voor je begrijpt, wat het voor de deelnemers wil zeggen op deze manier te werken! En dit brengt me eigenlijk tot het hoofddoel van dit stukje: waarom waren er zoo bitter weinig deelnemers? Heeft de enthousiaste oproep van PAoDS uit het vorige CQ u niet aan den gang kunnen brengen? Jammer om's, want U heeft wat gemist, iets, waarvoor ik, hoe een enthousiast dx-werker ik ook ben, elk jaar weer van de 20 en 10 zal afkruipen en de zaak op 7 MHz zal zetten om aan dit festijn deel te nemen! Zijn zij, die ieder jaar trouw meedoen het niet met

me eens, dat dit een van de prettigste dingen is, die ieder jaar op radiogebied ple-gen voor te komen?

Dus om's, tot volgende de Europa-con-test en dan niet met zijn tien, maar een heelen band vol met PA's!

PAoQZ.

HAM-ADS.

Gevraagd een nieuwe of in goeden staat zijnde RK20 en 802, A. de Waal, Donk 11, Rotterdam.

Te koop: 5 lamps Amerikaansch toestel 200—2000 m f 30.—, Besra Combinatie 2 × 300 60 MA; 2 × 2; 4 V f 3.50, Trafo 125/220 s. 250 V, 125/220; 2 × 4 V f 1.—. Alles in goeden staat te bevragen Goldsteen, Hofwijkstraat 46, Voorburg.

Te koop tweedehandsch: Amer. radiotoestel, 16 mm snalfilmprojector, koffergro-mofoon, jaargang CQ 1936, eenige electro-motoren, 33 toeren opnamemotor, radio-onderdeelen enz. enz. P/a M. Bock, Overtoom 232, Amsterdam. ('s avonds tusschen 7 en 7.30 uur).

Te koop: 1-V-2 (58-57-56-59) met Ed-dystone sp. 12-170 m. f 25.—, met psa f 27.50. Nieuwe 53 f 1.75, 2A7 f 1.50. H. Vreedenburgh, Jachtaven, Heemstede.

PAoAJ biedt aan eenige splinternieuwe Raytheon lampen, type 58, 57, 626 en 59. Schuttersgr. 40, Gorinchem.

Gevraagd: Morseschrijftoestel en seïnsluutel met opgave van prijs. PAoMY. Stoomwezenstr. 25, Apeldoorn.

Welk mede amateur heeft te koop een goed en goedkoop electrisch-gramofoon motortje met of zonder draaischijf en een zeer klein electro-dynamisch luidsprekertje. Br. aan Ro21, Sprundel, N. Brabant.

Wie heeft voor mij te koop 1 of 2 × 2 A7, liefst RCA. Brieven met prijsopgave aan D. Admiraal, Hooftlaan 18, Bussum.

Te koop: Cond. 16 μ F, pr. sp. 900 V, f 2.20; Cond. 22 μ F, pr. sp. 700 V, f 3.—; Utility cond. 3 x 500 cm variabel, f 2.—. A. Valkenburg, Willem II straat 58, Tilburg.

PAoLF heeft te koop, een uitstekend functioneerenden 1—V—1 rcvr, a.c.; met spoelen voor 10, 20, 40, en 80 mtr. banden, chassis montage, lampen 77, 78 en 76, bedrijfsklaar doch zonder voeding, voor f 30.

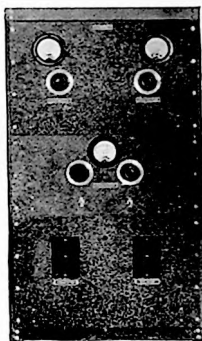
PEERLESS RADIO MANUFACTURING COMPANY

ALBANY NEW-YORK

Deze oude gevestigde firma gaat zich specialiseren op de constructie van kwaliteits zenders, zoowel voor amateur als commercieel gebruik.

PEERLESS Type 100-DX Transmitter

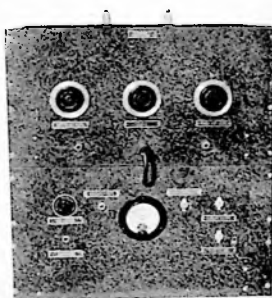
Deze zender is een medium power telegrafiezender; waarin verwerkt verschillende bijzondere eigenschappen. Hij is ingericht voor het gebruik op alle amateurbanden tot en met den 10 m band. Zeer snelle bandwisseling. Output 30 watt telegrafie. Gebouwd in standaard relay stalen rack hoog 36" geheel compleet met voeding. Een Raytheon type RK-34 dubbel triode wordt gebruikt als kristal-oscillator en eventueel verdubbelaar, RK-20 als PA. In de voeding wordt een 5Z3 gebruikt voor de lagere spanning en 2 866's voor de hoogspanning. Dubbel afvlakfilter. Verder is nog ingebouwd een relais voor break-in werk.

Geheel compleet, bedrijfsklaar en beproefd, met inbegrip van spoelen voor een band, doch zonder kristal en lampen \$ 124.50
 Eitley kristal voor 80 of 40 m band " 4.80
 Een stel Raytheon lampen (1 RK-34, RK-20 en 5Z3) " 19.02
 2 866 " 3.00

PEERLESS 40-DX Transmitter

Het laatste model van dezen uiterst geschikten amateurzender is thans gereed, toegerust met alle bijzondere eigenschappen, die van de oorspronkelijke 40-DX de standaardzender der laatste jaren hebben gemaakt. Dit nieuwe model heeft een 53 als oscillator-verdubbelaar en twee 6L6 in den eindtrap. De zender is gebouwd in een stalen rack; de output is 30-50 watt telegrafie en 15 watt fonie. Triplett mA meter met jack voor de verschillende metingen is ingebouwd.

Complete bouwdoos met inbegrip van lampen, kristal, en spoelen voor twee banden \$ 69.50
 Bedrijfsklaar, gemonteerd en beproefd " 78.50
 doch zonder sleutel, microfoon en antenne.
 Single button microfoon " 4.00

- Wij zullen gaarne alle inlichtingen verstrekken omtrent zenders van iedere grootte en voor ieder doel.
- WENDT U DAARTOE RECHTSTREEKS TOT

PEERLESS RADIO MANUFACTURING COMPANY

Telegram-adres: PERLRAD

DIVISIONSTREET CORN. BROADWAY

ALBANY N.Y. U.S.A.

KORTEGOLF TECHNIEK VOOR DEN AMATEUR

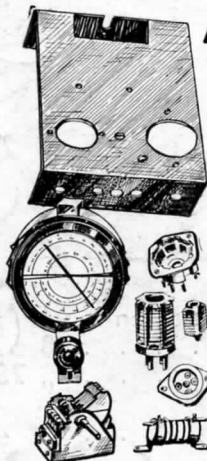
DERDE DRUK

Het examenboek der N.V.I.R.

Prijs f 2.25 gebonden
(Ook voor niet-leden)

Te bestellen door storting van
dit bedrag op giro 10448 van de
leider van het Verkoopbureau:

dhr. J. THISSEN, Nassastraat 36, Venlo.

ALLE ONDERDEELEN VOOR HET
MODERNSTE **UNDY**

**ULTRA KORTEGOLF —
VOORZET APPARAAT**

GOLFLENGTEBEREIK:
10 TOT 150 METER

DOOR BIJLEVERING VAN EEN CHASSIS
KAN IEDERE LEEK HET MONTEEREN
VERKRB. BIJ ELKE RADIOHANDELAAR
N.V. RUSO. TEL: 555070 SCHEVENINGEN